

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. kesäkuuta 2018
(OR. en)

10184/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0247 (COD)

ELARG 38
COWEB 92
CFSP/PESC 578
RELEX 563
FIN 474
CADREFIN 117
CODEC 1091
POLGEN 98

EHDOTUS

Lähettiläjä: Euroopan komission pääsihteerin puolesta
Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja

Saapunut: 14. kesäkuuta 2018

Vastaanottaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin

Kom:n asiak. nro: COM(2018) 465 final

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
liittymistä valmistelevalle tukivälineen (IPA III) perustamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 465 final.

Liite: COM(2018) 465 final

Bryssel 14.6.2018
COM(2018) 465 final

2018/0247 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

liittymistä valmistelevalle tukivälineelle (IPA III) perustamisesta

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Perustelut ja tavoitteet

Tämä ehdotus olisi nähtävä osana monivuotista rahoituskehitystä, jota esitellään Euroopan komission tiedonannossa *Nykyaikainen talousarvio unionille, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia – monivuotinen rahoituskehitys vuosiksi 2021–2027*¹. Tiedonannossa esitetään päätavoitteet ja yleinen budjettikehys EU:n ulkoisen toiminnan ohjelmille, joita rahoitetaan otsakkeesta ”Naapurialueet ja maailma”. Niihin kuuluu myös liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA III).

Tässä ehdotuksessa säädetään IPA III -välineen soveltamisesta 1. tammikuuta 2021 alkaen. Se esitetään Euroopan unionin 27 jäsenvaltiolle. Tämä on linjassa sen kanssa, että Yhdistyneen kuningaskunta on ilmoittanut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEU-sopimus’, 50 artiklan nojalla aikomuksestaan erota Euroopan unionista ja Euratomista. Eurooppa-neuvosto vastaanotti ilmoituksen 29. maaliskuuta 2017.

SEU-sopimuksen 49 artiklan mukaan unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen Euroopan valtio, joka noudattaa ja sitoutuu edistämään seuraavia arvoja: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien, kunnioittaminen. Unionin jäsenyyttä hakeneesta Euroopan valtiosta voi tulla jäsen vain, jos sen on vahvistettu täyttävän Kööpenhaminassa kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat jäsenyysehdot, jäljempänä ’Kööpenhaminan kriteerit’, ja edellyttäen, että unionilla on valmiudet ottaa uusi jäsen vastaan.

Kööpenhaminan kriteereitä ovat

- demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen,
- toimiva markkinatalous, kyky selviytyä kilpailun ja markkinavoimien paineesta unionissa sekä
- valmius omaksua oikeuksien lisäksi myös perussopimuksista johtuvat velvoitteet, joihin kuuluu poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen.

Laajentumisprosessi perustuu vakiintuneisiin kriteereihin sekä oikeudenmukaisiin ja tiukkoihin ehtoihin. Kutakin ehdokasta tai mahdollista ehdokasta arvioidaan sen omien ansioiden perusteella. Edistyksen arvioimisen ja puutteiden toteamisen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata ehdokkaita tai mahdollisia ehdokkaita jatkamaan välttämättömiä ja kauaskantoisia uudistuksia. Jotta laajentumisnäkyminen tulisi totta, ”perusasiat ensin” -periaatteesta² on jatkossakin pidettävä tiukasti kiinni. Laajentumisprosessi vahvistaa rauhaa, demokratiaa ja vakautta Euroopassa ja antaa unionille paremman lähtökohdan vastata

¹ Tiedonanto (COM(2018) 321 final) on saatavilla osoitteessa

https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/future-europe/eu-budget-future_fi

² ”Perusasiat ensin” -lähetyksessä oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeudet kytetään kahteen muuhun liittymisprosessin avaintekijään, jotka ovat talouden ohjausjärjestelmä (panostus talouden kehittämiseen ja kilpailukykyyn parantamiseen) sekä demokraattisten instituutioiden lujittaminen ja julkishallinnon uudistaminen. Jokainen näistä kolmesta perusasiasta on ratkaisevan tärkeä ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden uudistusprosessien kannalta ja pureutuu kansalaisten keskeisiin huolenaiheisiin.

maailmanlaajuisiin haasteisiin. Laajentumisprosessin muutosvoima saa laajentumiskumppaneissa aikaan kauaskantoisia poliittisia ja taloudellisia uudistuksia, jotka hyödyttävät myös koko unionia. Liittymisen eteneminen riippuu siitä, miten hyvin kukin hakija kunnioittaa unionin arvoja, ja hakijan valmiudesta toteuttaa tarvittavat uudistukset, joilla sen poliittinen, institutionaalinen, oikeudellinen, hallinnollinen ja taloudellinen järjestelmä sovitetaan unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin.

Euroopan komissio esitti marraskuussa 2015 EU:n laajentumispolitiikan keskipitkän aikavälin strategian³, joka on edelleen voimassa. Laajentumisagenda käsittää nykyisellään Länsi-Balkanin maat ja Turkin. Ehdokasmaista liittymisneuvottelut on aloitettu Turkin (2005), Montenegron (2012) ja Serbian (2014) kanssa. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on ollut ehdokas vuodesta 2005 ja Albania vuodesta 2014. Bosnia ja Hertsegovina (joka esitti jäsenyyshakemuksen helmikuussa 2016) ja Kosovo* (jonka kanssa tehty vakautus- ja assosiaatiosopimus tuli voimaan huhtikuussa 2016) ovat mahdollisia ehdokkaita. Euroopan komissio suositti 17. huhtikuuta 2018 neuvostolle liittymisneuvottelujen aloittamisesta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Albanian kanssa maiden saavuttaman edistyksen perusteella. Neuvottelujen aloittaminen ylläpitäisi ja syventäisi nykyistä uudistusmyönteisyyttä.

Euroopan komissio toisti Länsi-Balkanin maiden vakaat ja ansioihin perustuvat jäsenyyssäkymät äskettäin antamassaan tiedonannossa *Uskottavat jäsenyyssäkymät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille*⁴. Se on vahva kannustusviesti kaikille Länsi-Balkanin maille ja osoitus unionin sitoutumisesta niiden eurooppalaiseen tulevaisuuteen.

Komissio on pitänyt yllä avointa ja rakentavaa vuoropuhelua Turkin kanssa, ja se käyttää hyväkseen kaikki tilaisuudet korostaa, että Turkin ilmaisema sitoutuminen EU:hun liittymiseen edellyttää siihen tähtäviä toimenpiteitä ja uudistuksia. Se myös haluaa jatkaa vuorovaikutusta Turkin kanssa monilla keskeisillä yhteisen edun mukaisilla aloilla, joita ovat muun muassa kauppa- ja taloussuhteet, energia, liikenne, muuttoliike ja turvapaikka-asiat, ulkopoliittikka, turvallisuus ja terrorismin torjunta.

Kolme keskeistä tekijää ovat ohjanneet tämän asetusehdotuksen laadintaa:

- IPA III -välineellä olisi oltava selkeä asema uudessa Länsi-Balkanin strategiassa vuosina 2021–2027, ja siinä olisi huomioitava Turkin-suhteiden kehittyminen. IPA III -väline vastaa uuden strategian tavoitteisiin, jotta voidaan
 - maksimoida strategiassa esitettyjen lippulaiva-aloitteiden vaikutus,
 - tukea Länsi-Balkanin muutosprosessia seuraavalla ohjelmakaudella,
 - toteuttaa vakaita talouden uudistusohjelmia ja
 - panostaa uudella tarmolla tulevan jäsenyyden edellyttämiin uudistuksiin.
- Länsi-Balkanin strategiassa esitetään mahdollinen liittymisajankohta, joka koskee ainakin joitakin ehdokkaita, jos kaikki edellytykset täyttyvät. Liittymistä edeltävinä vuosina tehtävien valmistelujen ja investointien tukemiseen on oltava käytettävissä

³ Tiedonanto (COM(2015) 611 final) on saatavilla osoitteessa

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0611\(01\)&rid=1](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0611(01)&rid=1)

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

⁴ Tiedonanto (COM(2018) 65 final) on saatavilla osoitteessa

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52018DC0065>

varoja. Yhtenä tavoitteena on varmistaa asteittainen ja saumaton siirtyminen liittymistä edeltävästä vaiheesta jäsenvaltion asemaan. Lisäksi kumppaneilla on oltava tarvittavat valmiudet käyttää EU:n varoja varsinkin maatalous- ja koheesiopolitiikan täytäntöönpanossa.

- IPA II:n täytäntöönpano on kesken, ja jatkuvuus olisi taattava.

IPA III -väline sovitetaan tärkeimpiin poliittisiin painopisteisiin, jotka vahvistetaan asiaankuuluvissa laajentumispolitiikan asiakirjoissa ja strategia-asiakirjoissa. Niitä ovat oikeusvaltio, perusoikeudet ja hallintotapa; sosioekonominen kehitys; unionin politiikat ja säännöstö; sekä ihmisten väliset yhteydet, sovinto, hyvät naapuruussuhteet ja alueellinen yhteistyö. Edellä mainitut sisältyivät jo IPA II:een. Tässä ehdotuksessa on annettu näkyvämpi sija myös muille keskeisille haasteille, joita ovat esimerkiksi muuttoliike, turvallisuus, ympäristönsuojelu ja ilmastonmuutos.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Komissio ehdottaa samanaikaisesti ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden huomattavaa yksinkertaistamista. Liittymistä valmistelevan tukivälineen tavoitteet poikkeavat kuitenkin olennaisesti unionin ulkoisen toiminnan yleisistä tavoitteista, koska välineen tarkoituksena on valmistaa kumppaneita jäsenyyteen ja tukea niitä niiden liittymisprosessissa. Sen vuoksi on tärkeää, että laajentumispolitiikan tukemiseen on jatkossakin erillinen väline, jonka on kuitenkin täydennettävä unionin ulkoisen toiminnan yleisiä tavoitteita ja varsinkin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen⁵ (NDICI) tavoitteita.

Ehdotuksen ansiosta unioni voi jatkaa liittymisvalmistelujen tavoitteiden saavuttamista. Ulkoisen toiminnan nykyisten rahoitusvälineiden tapaan IPA III -asetuksen olisi oltava jatkossakin mahdollistava asetetus, jossa vahvistetaan liittymisvalmistelujen tavoitteet ja jolla helpotetaan tuen kohdentamista kunkin ehdokkaan tarpeisiin.

Kuten ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden väliarvioinnissa⁶ todettiin, IPA II on palvellut tarkoitustaan ja sitä on pidetty relevanttina. Siksi välineeseen ehdotetaan vain vähäisiä muutoksia. Niistä tärkein on se, että tavoitteiden muotoilussa olisi huomioitava yleisenä tavoitteena oleva tulosten mittaaminen.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämän asetuksen täytäntöönpanossa on varmistettava yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien kanssa.

Ehdotuksen ansiosta liittymisvalmistelut ovat jatkossakin ulkoisen toiminnan keskeinen osa. IPA III -välineen läheinen yhteys muihin ulkoisen toiminnan ohjelmiin säilyy.

Laajentumisprosessin myötä EU:n sisäiset politiikat koskevat myös laajentumiskumppaneita. Laajentumisprosessilla edistetään muun muassa

- sisämarkkinoiden, oikeuden ja vapauden eurooppalaisen alueen sekä Euroopan laajuisten energia- ja liikenneverkkojen laajentumista;

⁵ Ehdotus neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta (C(2018) 460 final).

⁶ Ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden väliarviointi – https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-instrument-pre-accession-assistance-ipa-ii-draft-report_en

- työpaikkojen luomista, osaamisen kehittämistä, koulutusta, sosiaalinen osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä;
- ympäristönsuojelua ja rajatylittävän saastumisen vähentämistä;
- lähentymistä yhteiseen maatalouspolitiikkaan ja yhteiseen kalastuspolitiikkaan;
- pyrkimyksiä monipuolistaa energialähteitä ja varmistaa energiatehokkuus, mukaan lukien uusiutuvien energialähteiden kehittäminen, energiatehokkuuden edistäminen ja siirtyminen kiertotalouteen, ja parantaa riskien ennaltaehkäisyä sekä katastrofien sietokykyä ja hallintaa; ja
- pyrkimyksiä sopia yhdennetyimmistä ja strategisemmasta lähestymistavasta meripolitiikan, tieteelliseen huippuosaamisen ja digitaalistrategian aloilla.

Lisäksi unionin ilmastopolitiikkaan ja -lainsäädäntöön lähentymisestä pitäisi olla merkittävää hyötyä laajentumiskumppaneille, koska sen seurauksena taloudesta tulee vähähiilisempää ja syntyy vihreitä työpaikkoja alueella, joka on erittäin haavoittuva ilmastonmuutoksen vaikutuksen takia.

Vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevassa komission ehdotuksessa vahvistetaan kunnianhimoisempi tavoite ilmastotoimien valtavirtaistamiseksi kaikissa EU:n ohjelmissa siten, että EU:n menoista vähintään 25 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. IPA III -välineen vaikutusta kyseisen kokonaistavoitteen saavuttamiseen seurataan EU:n ilmastotunnusmerkkijärjestelmän avulla asianmukaisella jaottelutasolla ja käyttämällä tarkempia menetelmiä, jos sellaisia on tarjolla. Komissio esittää jatkossakin asiaa koskevat tiedot vuosittain maksusitoumusmäärärahoina vuosittaisen talousarvioesityksen yhteydessä.

Tukeakseen ohjelman mahdollisuuksia edistää täysimittaisesti ilmastotavoitteiden saavuttamista komissio pyrkii määrittelemään asianmukaisia toimia kaikissa ohjelman valmistelu-, toteutus-, uudelleentarkastelu- ja arviointivaiheissa.

Siksi ohjelmalla pyritään täydentämään monenlaisia unionin ohjelmia. Niitä ovat

- sisäisten politiikkojen ohjelmat (synergia turvallisuutta, muuttoliikettä, tutkimusta ja innovointia, ympäristöä ja ilmastotoimia, yhteyksiä ja energiaa koskevien politiikkojen kanssa) ja
- naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline, jonka avulla säilytetään kaikkiin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineisiin sovellettavat yhteiset säännöt ja yhteinen investointiosio ja yksinkertaistetaan rahoitusta, jolla Erasmusun ulkoista ulottuvuutta tuetaan ulkoisen toiminnan rahoitusvälineillä.

Liitteessä I lueteltujen tuensaajien olisi voitava hyötyä jatkossakin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen temaattisista ohjelmista, erityisesti ihmisoikeuksia tukevista ohjelmista.

IPAn olisi myös oltava osa NDICI-asetuksessa esitettyä Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussaa, ja sillä olisi rahoitettava ulkosuhdetoimien takuujärjestelyä liitteessä I luetelluissa tuensaajamaissa toteuttavien toimien osalta. Tällä asetuksella ja NDICI-asetuksella rahoitettavan ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn olisi katettava myös liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja muiden asiaankuuluvien maiden maksutasekriisien hoitamiseen tarkoitettu makrotaloudellinen rahoitusapu. Ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä katettava makrotaloudellinen rahoitusapu olisi suhteutettava kyseisten maiden poliittisiin haasteisiin ja taloudelliseen epävakauteen käyttäen vertailukohtana vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehysten väliarvioinnissa sovittua vuotuista antolainauksen määrää. Tällä

ohjelmasuunnittelun ulkopuolisella tuella on tarkoitus täydentää muita tässä asetuksessa säädettyjä avun muotoja.

Vakautus- ja assosiaatiosopimusten ja ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden kanssa tehtyjen muiden sopimusten avulla unioni rohkaisee laajentumiskumppaneita luomaan kilpailujärjestelmät.

Euroopan muuttaminen turvallisemmaksi on unionin asialistan kärjessä. Liittymistä valmisteleavan rahoitustuen strategisempi suuntaaminen auttaa laajentumiskumppaneita järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption ehkäisemisessä ja torjumisessa sekä valmiuksiensa kehittämisessä lainvalvonnan, muuttoliikkeen hallinnan ja rajaturvallisuuden aloilla.

Laajentuminen antaa unionille enemmän painoarvoa ja vahvistaa sen ääntä kansainvälisillä foorumeilla. Liittymisprosessi Länsi-Balkanin ja Turkin kanssa kasvattaa unionin intressejä ja vaikutusvaltaa Välimeren, Mustanmeren ja Tonavan alueilla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Laajentumispolitiikka perustuu SEU-sopimuksen 21 artiklaan. Sen mukaan ”[u]nionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu sen perustamisen, kehittämisen ja laajentumisen johtoajatuksena oleviin periaatteisiin, joita unioni pyrkii edistämään muualla maailmassa: demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon kunnioittaminen, tasa-arvo ja yhteisvastuu sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen.”

Liittymistä valmisteleavan tukivälineen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 212 artiklan 2 kohta.

• Toissijaisuusperiaate

Liittymistä valmisteleava tukivälineen tavoite on ainutlaatuinen: ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden valmisteleminen unionin jäsenyyteen. Kyseinen tavoite voidaan saavuttaa tyydyttävästi ainoastaan unionin tasolla.

Liittymistä valmisteleavan tuen lisäarvo perustuu myös sen antamisessa käytettävien välineiden soveltamisalaan. Sekä twinning-toiminnan että teknisen avun ohjelman (TAIEX) intensiivinen hyödyntäminen tuo tiettyjen jäsenvaltioiden asiantuntemuksen IPAn tuensaajien saataville, mistä on apua niiden erityistarpeisiin vastattaessa. Twinning-toiminnan konkreettisena tuloksena syntyy pitkäkestoisia suhteita jäsenvaltioiden vastaaviin instituutioihin.

Liittymistä valmisteleava tukiväline edistää aktiivisesti alueellista yhteistyötä esimerkiksi rajatylittävien, monikansallisten ja alueiden välisten ohjelmien ja makroaluestrategioiden avulla. Lisäarvo on ilmeinen: sovittelu ja luottamuksen lisääminen Länsi-Balkanilla, maantieteellisten ja kulttuuristen esteiden voittaminen ja hyvien naapuruussuhteiden luominen. Kaikki nämä ovat laajentumisprosessin keskeisiä näkökohtia, joita käsitellään ainoastaan unionin ohjelmissa, ei muiden avunantajien toimesta.

• Suhteellisuusperiaate

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ehdotetussa asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on sen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

• Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset

Liittymistä valmistelevalle tukivälineelle (IPA II) väliarviointi tehtiin vuoden 2016 lopussa. Välineen täytäntöönpano oli vasta alkuvaiheessa, kun ulkopuolisessa arvioissa todettiin, että IPA II on saavuttanut tavoitteensa unionin painopisteiden ja tuensaajien tarpeiden osalta. Arviointikertomuksessa korostettiin, että IPA II on strategisempi kuin edeltäjänsä. Painopistealojen osalta siinä keskityttiin aiempaa enemmän

- edistämään keskeisiä uudistuksia eli laajentumisstrategian kolmea ”perusasiaa” (oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet, demokraattisten instituutioiden vahvistamisen ja julkishallinnon uudistaminen, talouden ohjausjärjestelmä); ja
- uudistusten tuloksiin ottamalla käyttöön tuloskehys.

Se on myös osoittanut kykynsä reagoida joustavasti uusiin kriiseihin ja haasteisiin (esim. tulvat, muuttoliike ja turvallisuuskysymykset).

IPA II on lisännyt tuloskeskeisyyttä, mutta parantamisen varaa on edelleen indikaattoreiden laadussa, seuranta- ja arviointikehysten kehittämisessä paikallistasolla ja tiedonkeruun laadussa tuensaajamaissa.

Kertomuksessa korostettiin myös sitä, että IPA II täydentää hyvin muiden välineiden, erityisesti demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen ja, vakautta ja rauhaa edistävän välineen, toimia. Koordinointia olisi kuitenkin parannettava sekä suunnitteluvaiheessa että ohjelmatyössä.

IPA III -välineessä olisi väliarvioinnin päätelmien perusteella nostettava tulokset keskiöön. Strategisemmän ohjelmasuunnittelun ansiosta ehdotuksella pitäisi voida ohjata rahoituksen myöntämistä paremmin niin, että se vastaa tuensaajien sitoumuksia ja edistymistä uudistusten toteuttamisessa. Se myös mahdollistaa jouston uusiin haasteisiin vastaamisessa.

• Sidosryhmien kuuleminen

Sidosryhmiä kuultiin osana laajempaa kuulemistä, jonka tuloksia hyödynnettiin kaikkien ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden väliarvioinnissa. Sidosryhmiä kuultiin kolmella tavalla. Arvioijat toteuttivat tuhatkunta täysin tai osittain jäseneltyä haastattelua EU:n virkamiesten sekä EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden ja kumppaneiden edustajien kanssa. Arvioluonnoksia esiteltiin ja niistä keskusteltiin useissa teknisissä työpajoissa, joissa oli osallistujia Euroopan parlamentista, neuvoston työryhmistä, jäsenvaltioiden komiteoista, kansalaisjärjestöistä ja paikallisviranomaisista. Avoin julkinen kuuleminen järjestettiin vuoden 2017 alussa. Sen tavoitteena oli kerätä sidosryhmiltä palautetta välineistä tehtyjen arviointien havainnoista ja ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kohtalosta vuoden 2020 jälkeen.

Seuraavassa esitetään sidosryhmien kuulemisten pääanti.

- Joustavuus: Sidosryhmät olivat sitä mieltä, että uusien rahoitusvälineiden olisi oltava joustavampia, jotta niillä voidaan vastata ennakoimattomiin haasteisiin ja kriiseihin. Ne korostivat etenkin tarvetta helpottaa varojen siirtämistä alueelta toiselle ja eri tukimenettelyjen välillä. Ne korostivat kuitenkin myös sitä, että joustavuuden lisääminen ei saisi johtaa ennakoitavuuden vähenemiseen, kumppaneiden heikompaan omistajuuteen tai herpaantumiseen pyrkimyksissä saavuttaa pitkän aikavälin kehitystavoitteet. Joustavuuden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi osa vastaajista kannatti riittävän suuria kohdentamattomia varauksia.

- Johdonmukaisuus: Sidosryhmät pitivät välttämättömänä lisätä EU:n sisäisten ja ulkoisten politiikkojen välistä sekä ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden keskinäistä johdonmukaisuutta. Useimmat suosittelivat, että unioni ottaa johtavan roolin eri sidosryhmien keskinäisen täydentävyyden parantamiseksi sekä unionissa että sen ulkopuolella.
- Yksinkertaistaminen: Unionia kannustettiin voimakkaasti jatkamaan eri välineiden muodostaman kokonaisuuden yksinkertaistamista. Lisäksi unionin olisi jatkettava toimia työläiden hallinto- ja varainhoitomenettelyjen yksinkertaistamiseksi.
- Vipuvaikutus: Sidosryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että innovatiivisilla rahoitusvälineillä voi olla merkittävä rooli julkisen ja yksityisen rahoituksen hankinnassa unionin ulkoista apua varten.

Tämä asetusehdotus IPA III -välineen perustamisesta vastaa useimpiin sidosryhmien ilmaisemiin huolenaiheisiin.

- Se lisää joustavuutta, koska kumppaneiden rahoitusosuuksia ei vahvisteta heti alkuun. IPA-ohjelmasuunnittelukehyksen olisi perustuttava muuttuviin tarpeisiin, ja sillä olisi varmistettava tasapaino ennakoitavuuden ja tulosperusteisen rahoituksen välillä.
- Ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden muodostama uusi kokonaisuus helpottaa johdonmukaisuuden ja synergian saavuttamista IPA III -välineen ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen välillä. Näin on erityisesti temaattisissa ja nopean vasteen osioissa, joita olisi käytettävä aloitteissa, joiden tavoitteita ei voida saavuttaa maantieteellisillä ohjelmilla.
- IPA III -välineellä olisi myös kasvatettava kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden kumppaneiden, myös yksityissektorin, vipuvaikutuspotentiaalia. Sen yleistä tuloskehystä on tarkoitus vahvistaa ja yksinkertaistaa.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Ulkoisen toiminnan rahoitusvälineitä koskeva (joulukuussa 2017 julkaistu) väliarviointikertomus ja siihen liittyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjat⁷ perustuivat pitkälti sarjaan riippumattomia arviointeja, jotka tehtiin vuosina 2016 ja 2017 (yksi arviointi kustakin välineestä liittymistä valmisteleva tukiväline mukaan lukien).

Samaan aikaan komissio tilasi riippumaton selvityksen⁸ kaikista väliarviointikertomuksen kattamista ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä kokemuksista ja havainnoista.

- **Vaikutustenarviointi**

Komissio toteutti vuonna 2018 vaikutustenarvioinnin, jossa selvitettiin, mitä ulkoisen toiminnan välineitä voitaisiin yksinkertaistaa ja sulauttaa yhdeksi laaja-alaiseksi välineeksi.

⁷ Väliarviointikertomus ja siihen liittyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjat ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

⁸ Kyseinen selvitys (Coherence Report) on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/europeaid/coherence-report-insights-external-evaluation-external-financing-instruments_en

Vaikutustenarvioinnissa analysoitiin kehitys yhteistyön rahoitusvälineen, Euroopan kehitysrahaston (EKR), Euroopan naapuruusvälineen, demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen, vakautta ja rauhaa edistävän välineen, ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä koskevan välineen ja kumppanuusvälineen yksinkertaistamisen vaikutuksia. Siinä päädyttiin suosittelemaan liittymistä valmistelevan tukivälineen säilyttämistä itsenäisenä välineenä.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutusten arvioinnista myönteisen lausunnon tietyin varauksin 27. huhtikuuta 2018.

Tärkeimmät varaukset koskivat naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä ja varsinkin sen hallintorakennetta, useiden välineiden yhdistämisen oikeutusta, EKR:n rahoitusta ja EKR:n integroimisesta EU:n talousarvioon aiheutuvia toimintapoliittisia vaikutuksia, rahoituksen perustasoa, priorisointia ja mahdollista varaamista sekä seuranta- ja arviointikehystä. Vaikutustenarviointia muutettiin sääntelyntarkastelulautakunnan esiin nostamien seikkojen huomioon ottamiseksi. Huomattakoon, että yksikään lautakunnan esittämistä varauksista ei koskenut asetusehdotusta IPA III -välineen perustamisesta tai sen vuorovaikutusta laaja-alaisemman välineen kanssa.

- **Yksinkertaistaminen**

Tällä ehdotuksella tehdään vain vähäisiä muutoksia voimassa olevaan asetukseen. Ehdotus edistää yleistä yksinkertaistamistavoitetta seuraavin tavoin.

- Sillä varmistetaan johdonmukaisuus naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen kanssa. (Temaattiset ohjelmat täydentävät maantieteellisiä ohjelmia, ja niissä hyödynnetään kyseisellä välineellä perustettua ulkosuhdetoimien takuujärjestelyä).
- Ehdotuksessa jatketaan ulkoista toimintaa koskevien yhtenäisten sääntöjen soveltamista käyttämällä naapuruus-, kehitys, ja kansainvälisen yhteistyön välineessä vahvistettuja rahoitussääntöjä (jotka sisältyivät aiemmin erilliseen asetukseen ulkoisen toiminnan yhteisistä täytäntöönpanosäännöistä). Aina kun mahdollista ehdotus perustuu varainhoitoasetukseen.
- Ohjelmasuunnittelua koskevan lähestymistavan vaihtaminen vähentää täytäntöönpanovaiheessa komission hyväksymien kumppanilähtöisten ohjelmien lukumäärä. Tämä johtaa yksinkertaistamiseen myös tuensaajien osalta, koska ne voivat vastata niiden omissa strategia-asiakirjoissa vahvistettuihin painopisteisiin, ja tuensaajien omistajuuden lisääntymiseen.

- **Perusoikeudet**

IPA III -välineen poliittiset painopistealat sovitetaan tärkeimpiin asiaankuuluvissa laajentumispolitiikan asiakirjoissa ja strategia-asiakirjoissa vahvistettuihin painopisteisiin, ja niissä keskitytään oikeusvaltioon ja perusoikeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Euroopan komissio ehdotti 2. toukokuuta 2018 antamassaan tiedonannossa⁹, että uudelle liittymistä valmistelevalle tukiohjelmalle osoitetaan 14 500 000 000 euroa (käyphinä hintoina) vuosiksi 2021–2027.

Yksityiskohtaiset rahoitusvaikutukset esitetään tähän ehdotukseen liittyvässä rahoitusselvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Toteutusta on nopeutettava, erityisesti ensimmäisinä vuosina, jotta sopimusten tekoon ja toteutukseen ei synny rakenteellisia pullonkauloja ja voidaan vähitellen päästä eroon nykyisistä viiveistä. Komissio aikoo kiinnittää erityistä huomiota tuensaajien kanssa toteutettavaan välilliseen hallinointiin. Väliarviointi osoitti, että vaikka omistajuutta lisäävää vaikutusta pidetään myönteisenä, sopimustenteko on ollut heikkoa ja täytäntöönpanossa on ollut pitkiä viiveitä, varsinkin Turkissa.

Seurannassa käytetään ehdotukseen sisältyviä indikaattoreita. Asiaankuuluvat tulosindikaattorit määritellään ja sisällytetään IPA-ohjelmasuunnitteluohjeeseen ja EU:n varojen vastaanottajille määrätään oikeasuhteiset raportointivelvollisuudet. IPA III -tuen tuloksia arvioitaessa lähtökohdaksi otetaan laajentumiskertomukset. Tulosraportointijärjestelmällä olisi varmistettava, että täytäntöönpanon ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

Komissio huolehtii toimiensa säännöllisestä seurannasta ja tarkastelee edistymistä tulosten saavuttamisessa. Komissio tekee 13. huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten sopimuksen¹⁰ 22 ja 23 kohdan mukaisesti väli- ja loppuarvioinnin. Sopimuksessa kolme toimielintä vahvistivat, että lainsäädännön ja politiikan arvioinnin olisi oltava pohjana jatkotoimia koskevien vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnille. Arvioinneissa tarkastellaan välineen käytännön vaikutuksia sopivien indikaattoreiden ja tavoitteiden perusteella ja analysoidaan yksityiskohtaisesti, missä määrin välinettä voidaan pitää asianmukaisena, tuloksellisena ja tehokkaana, tuottaako se tarpeeksi EU:n lisäarvoa ja onko se johdonmukainen EU:n muiden politiikkojen kanssa. Arviointeihin sisältyy saatuja kokemuksia, jotta voidaan yksilöidä puutteita/ongelmia tai mahdollisuuksia parantaa toimia tai niiden tuloksia ja auttaa maksimoimaan niiden hyödyntäminen/vaikutukset.

Arviointien päätelmät ja niitä koskevat huomautukset toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Tämä ehdotus noudattaa mahdollisimman samanlaista rakennetta kuin unionin muut ohjelmat. Lisäksi suositaan ulkoista toimintaa koskevia yhtenäisiä sääntöjä. Tällä hetkellä niitä ovat ulkoisen toiminnan yhteiset täytäntöönpanosäännöt, jotka on sisällytetty naapuruus-, kehitys-

⁹ COM(2018) 321 final, 2.5.2018.

¹⁰ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1–14).

ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen. Yksinkertaistamisen nimissä ehdotukseen sisältyy mahdollisimman monia ristiviittauksia naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen.

Asetuksen I luvussa määritellään välineen soveltamisala ja esitetään määritelmät, tavoitteet, talousarvio ja useita ohjelmia koskevat säännökset. Määritelmät on yhtenäistetty naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen kanssa ja päällekkäisyyksiä varainhoitoasetuksen kanssa on pyritty kaikin puolin välittämään. Tavoitteet ovat pääpiirteissään samat kuin IPA II:ssa, mutta ne on jäsenelty johdonmukaisemmin, jotta ne vastaisivat tulosbudjetoinnin yleistä päämäärää. Tulosbudjetoinnissa erityistavoitteet mukautetaan talousarviomäärärahoihin (osastoihin). Talousarvio ilmoitetaan kokonaissummana, jotta voidaan säilyttää mahdollisimman suuri jousto. Poikkeus tähän sääntöön on maininta menojen enimmäismäärästä rajatylittävissä ohjelmissa, jotta nykyinen menotaso voidaan säilyttää. Useita ohjelmia koskevilla säännöksillä edistetään yksinkertaistamisen yleistavoitetta, koska niissä ilmoitetaan selvästi, mitä sääntökokoelmaa sovelletaan tilanteissa, joissa IPA III -välineellä rahoitetaan muita ohjelmia.

Asetuksen II luvussa varmistetaan yhdenmukaisuus yleisen politiikkakehyksen kanssa. Lisäksi siinä vahvistetaan sitoumus tehdä tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa johdonmukaisuuden ja avunantajien yleisen koordinoinnin varmistamiseksi.

Asetuksen III luvussa selitetään yksityiskohtaisesti eri täytäntöönpanovaiheet IPA III -ohjelmasuunnittelukehyksen vahvistamisesta vuotuisten ja monivuotisten suunnitelmien ja toimenpiteiden hyväksymiseen. IPA-ohjelmasuunnittelukehyksessä painopiste siirtyy kumppaneiden määrärahoista tuloksiin tavoitteiden saavuttamisessa. Tuki kohdennetaan ja mukautetaan jatkossakin tuensaajien erityistilanteeseen. Varojen saamisen olisi kuitenkin perustuttava ”oikeudenmukaisen jaon” periaatteen lisäksi sellaisiin kriteereihin kuin hankkeen/ohjelman maturiteetti, odotettavissa olevat vaikutukset sekä edistyminen oikeusvaltio-, perusoikeus- ja hallintokysymyksissä. Siksi tulosten saavuttamista koskeva palkitsemismekanismi sisältyy kokonaismäärärahoihin.

Ehdotuksessa jatketaan yhtenäisten sääntöjen soveltamista vuotuisten ja monivuotisten suunnitelmien hyväksymiseen naapuruus-, kehitys, ja kansainvälisen yhteistyön välineessä esitetyn mukaisesti. Sääntöihin, jotka olivat aiemmin osa ulkoisen toiminnan yhteisiä täytäntöönpanosääntöjä, ei ole tehty merkittäviä muutoksia.

Asetuksen IV luvulla otetaan käyttöön tukikelpoisuussäännöt, jotka sisältyivät aiemmin ulkoisen toiminnan yhteisiin täytäntöönpanosääntöihin.

Asetuksen V luvun mukaan naapuruus-, kehitys, ja kansainvälisen yhteistyön välineestä myönnettävä talousarviotakuu koskee myös IPA III -välineen tuensaajia. IPA III -välineen rahoitusvälineitä koskeva ohjausjärjestelmää eli Länsi-Balkanin investointikehystä sovelletaan jatkossakin takuun kattamiin toimiin.

Asetuksen VI luvussa vahvistetaan seuranta- ja raportointijärjestelyt, joihin olisi jatkossakin sovellettava [NDICI-asetuksessa] säädettyjä yhteisiä sääntöjä.

Asetuksen VII luvussa annetaan loppu- ja siirtymäsäännökset. Keskeytysten välttämiseksi IPA II:ta sovelletaan siitä annetun asetuksen nojalla rahoitettaviin toimiin.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan 2 kohdan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹¹, ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹², noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EU) N:o 231/2014¹³ voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020. Ulkoisen avun suunnittelu- ja täytäntöönpanokehys olisi säilytettävä, jotta unionin ulkoinen toiminta voisi jatkua tuloksellisena.
- (2) Liittymistä valmistelevan tukivälineen tavoitteet poikkeavat olennaisesti unionin ulkoisen toiminnan yleisistä tavoitteista, koska välineen tarkoituksena on valmistaa liitteessä I lueteltuja tuensaajia unionin jäsenyyteen ja tukea niitä niiden liittymisprosessissa. Sen vuoksi on tärkeää, että laajentumisen tukemiseen on käytettävissä erillinen väline, jonka on kuitenkin täydennettävä unionin ulkoisen toiminnan yleisiä tavoitteita ja varsinkin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä (NDICI).
- (3) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 49 artiklan mukaan unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen Euroopan valtio, joka noudattaa ja sitoutuu edistämään seuraavia arvoja: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien, kunnioittaminen. Unionin jäsenyyttä hakeneesta Euroopan valtiosta voi tulla jäsen vain, jos sen on vahvistettu täyttävän Kööpenhaminassa kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat jäsenyysehdot, jäljempänä 'Kööpenhaminan kriteerit', ja edellyttäen, että unionilla on valmiudet ottaa uusi jäsen vastaan. Kööpenhaminan kriteereitä ovat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen, toimiva markkinatalous, kyky selviytyä kilpailun ja

¹¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

¹² EUVL C [...], [...], s. [...].

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 231/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) perustamisesta (EUVL L 77, 15.3.2014, s. 11).

markkinavoimien paineesta unionissa sekä valmius omaksua oikeuksien lisäksi myös perussopimuksista johtuvat velvoitteet, joihin kuuluu poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen.

- (4) Laajentumisprosessi perustu vakiintuneisiin kriteereihin sekä oikeudenmukaisiin ja tiukkoihin ehtoihin. Kutakin tuensaajaa arvioidaan sen omien ansioiden perusteella. Edistyksen arvioimisen ja puutteiden toteamisen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata liitteessä I lueteltuja tuensaajia jatkamaan välttämättömiä ja kauaskantoisia uudistuksia. Jotta laajentumisnäkymistä tulisi totta, ”perusasiat ensin” -periaatteesta¹⁴ on jatkossakin pidettävä tiukasti kiinni. Liittymisen eteneminen riippuu siitä, miten hyvin kukin hakija kunnioittaa unionin arvoja, ja hakijan valmiudesta toteuttaa tarvittavat uudistukset, joilla sen poliittinen, institutionaalinen, oikeudellinen, hallinnollinen ja taloudellinen järjestelmä sovitetaan unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin.
- (5) Unionin laajentumispolitiikka on investointi rauhaan, turvallisuuteen ja vakauteen Euroopassa. Se tarjoaa uusia taloudellisia ja kaupallisia mahdollisuuksia, joista hyötyvät sekä EU että jäseniksi pyrkivät maat. Mahdollisuus liittyä unioniin on voimakas kimmoke tehdä pysyviä demokraattisia, poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia muutoksia.
- (6) Euroopan komissio toisti Länsi-Balkanin maiden vakaat ja ansioihin perustuvat jäsenyysnäkyvät tiedonannossaan *Uskottavat jäsenyysnäkyvät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille*¹⁵. Se on vahva kannustusviesti kaikille Länsi-Balkanin maille ja osoitus EU:n sitoutumisesta niiden eurooppalaiseen tulevaisuuteen.
- (7) Tukea olisi annettava niiden sopimusten mukaisesti, jotka unioni on tehnyt liitteessä I lueteltujen tuensaajien kanssa. Tuella olisi pääasiassa avustettava liitteessä I lueteltuja tuensaajia vahvistamaan demokraattisia instituutioita ja oikeusvaltiota, uudistamaan oikeuslaitosta ja julkishallintoa, kunnioittamaan perusoikeuksia sekä edistämään sukupuolten tasa-arvoa, suvaitsevaisuutta, sosiaalista osallisuutta ja syrjimättömyyttä. Tukea olisi annettava myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa¹⁶ määriteltyjen tärkeimpien periaatteiden ja oikeuksien edistämiseen. Sillä olisi jatkossakin tuettava tuensaajien pyrkimyksiä edistää alueellista, makroalueellista ja rajatylittävää yhteistyötä sekä aluekehitystä muun muassa panemalla unionin makroaluestrategiat täytäntöön. Lisäksi tuella olisi tehostettava tuensaajien taloudellista ja sosiaalista kehitystä sekä talouden ohjausta ja hallintaa, joilla tuetaan älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvuagenda, muun muassa aluekehityksen, maatalouden ja maaseudun kehittämisen sekä sosiaali- ja työllisyysalan politiikkojen avulla sekä kehittämällä digitaalitaloutta ja -yhteiskuntaa, myös lippulaiva-aloitteen ”Länsi-Balkanin digitaalistrategia” mukaisesti.

¹⁴ ”Perusasiat ensin” -lähestymistavassa oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet kytetään kahteen muuhun liittymisprosessin avaintekijään, jotka ovat talouden ohjausjärjestelmä (panostus talouden kehittämiseen ja kilpailukyvyyn parantamiseen) sekä demokraattisten instituutioiden lujittaminen ja julkishallinnon uudistaminen. Jokainen näistä kolmesta perusasiasta on ratkaisevan tärkeä ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden uudistusprosessien kannalta ja pureutuu kansalaisten keskeisiin huolenaiheisiin.

¹⁵ Tiedonanto (COM(2018) 65 final) on saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1528279544376&uri=CELEX:52018DC0065>.

¹⁶ Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat 17 päivänä marraskuuta 2017 julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista oikeudenmukaisia työpaikkoja ja kasvua käsitelleessä sosiaalialan huippukokouksessa Göteborgissa.

- (8) Unionin olisi annettava jäsenvaltioiden kokemuksia hyödyntävää tukea liitteessä I lueteltujen tuensaajien liittymisvalmisteluihin. Tässä yhteistyössä olisi keskityttävä erityisesti jäsenvaltioiden uudistusprosessista saamien kokemusten jakamiseen.
- (9) Unionin ja liitteessä I lueteltujen tuensaajien välinen tehostettu strateginen ja operatiivinen yhteistyö on avainasemassa, kun turvallisuushkia ja terrorismin uhkaa pyritään torjumaan tuloksellisesti ja tehokkaasti.
- (10) On tärkeää lisätä muuttoliikeasioissa tehtävää yhteistyötä rajaturvallisuus mukaan lukien, varmistaa kansainvälisen suojelun saatavuus, jakaa olennaisia tietoja, lujittaa kehitystä tukevia muuttoliikkeen vaikutuksia, helpottaa laillista ja työperäistä muuttoliikettä, tehostaa rajavalvontaa sekä jatkaa sääntöjenvastaisen muuttoliikkeen, ihmiskaupan ja muuttajien salakuljetuksen torjuntaa.
- (11) Oikeusvaltioperiaate, johon kuuluu korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta, ja hyvä hallintotapa, johon kuuluu julkishallinnon uudistaminen, ovat edelleen useimpien liitteessä I lueteltujen tuensaajien suurimpia haasteita, ja niiden toteutuminen on tärkeää, jotta tuensaajat voivat lähentyä unionia ja myöhemmin täyttää unionin jäsenyysvelvoitteet kaikilta osin. Ottaen huomioon näillä aloilla toteutettavien uudistusten pitkäkestoisuus ja tarve saada aikaan tuloksia, tämän asetuksen mukaisella rahoitustuella olisi vastattava liitteessä I luetelluille tuensaajille asetettuihin vaatimuksiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- (12) Osallistuvan demokratian periaatteen mukaisesti komission olisi kannustettava kutakin liitteessä I lueteltua tuensaajaa huolehtimaan parlamentaarista valvonnasta.
- (13) Liitteessä I lueteltujen tuensaajien on valmistauduttava paremmin kestäväen kehityksen ja ilmastonmuutoksen kaltaisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin ja mukauduttava toimiin, joilla unioni pyrkii ratkaisemaan nämä kysymykset. Koska on tärkeää torjua ilmastonmuutosta Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaisesti, tällä ohjelmalla olisi pyrittävä valtavirtaistamaan ilmastotoimet unionin politiikoissa sekä saavuttamaan kokonaistavoite, jonka mukaan 25 prosenttia EU:n talousarviomenoista kohdennetaan ilmastotavoitteiden tukemiseen. Tämän ohjelman mukaisten toimien odotetaan edistävän tavoitetta, jonka mukaan 16 prosenttia ohjelman kokonaisrahoituksesta kohdennetaan ilmastotavoitteisiin. Tähän liittyvät toimet määritellään ohjelman valmistelu- ja toteutusvaiheessa, ja ohjelman kokonaisvaikutusta olisi tarkasteltava asiaankuuluvissa arvioinneissa ja uudelleentarkasteluprosesseissa.
- (14) Tämän välineen toimilla olisi tuettava Agenda 2030 -nimellä tunnettua Yhdistyneiden kansakuntien kestäväen kehityksen toimintaohjelmaa yleismaailmallisena ohjelmalla, johon EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet täysimääräisesti ja jonka kaikki liitteessä I luetellut tuensaajat ovat hyväksyneet.
- (15) Tässä asetuksessa vahvistetaan sen soveltamisajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä [viittaus päivitettävä tarvittaessa uuden toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti: talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013

tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹⁷ 17 kohdan mukaisesti].

- (16) Komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava antamansa tuen vaatimustenmukaisuus, johdonmukaisuus ja täydentävyys erityisesti säännöllisillä neuvotteluilla ja usein tapahtuvalla tietojenvaihdolla tukimenettelyn eri vaiheissa. Lisäksi olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet koordinoinnin ja täydentävyyden lisäämiseksi, myös kuulemalla säännöllisesti muita avunantajia. Kansalaisyhteiskunnan asemaa olisi parannettava sekä valtiovallan elinten toteuttamissa ohjelmissa että unionin tuen välittömänä saajana.
- (17) Toiminnan painopistealat, joilla pyritään saavuttamaan tällä asetuksella tuettavien politiikanalojen tavoitteet, olisi määriteltävä ohjelmasuunnittelukehyksessä, jonka komissio vahvistaa vuodet 2021–2027 kattavan unionin monivuotisen rahoituskehysten voimassaoloajaksi yhteistyössä liitteessä I lueteltujen tuensaajien kanssa laajentumisagendan ja tuensaajien erityistarpeiden pohjalta tässä asetuksessa määriteltyjen yleis- ja erityistavoitteiden mukaisesti ja asiaankuuluvat kansalliset strategiat asianmukaisesti huomioon ottaen. Ohjelmakehyksessä olisi määriteltävä tukikohteet ja kullekin kohteelle myönnettävä ohjeellinen rahoitus, mukaan lukien arvio ilmastotoimiin liittyvistä menoista.
- (18) On unionin edun mukaista avustaa liitteessä I lueteltuja tuensaajia niiden pyrkiessä uudistumaan unionin jäsenyyttä silmällä pitäen. Tuen hallinnoinnissa olisi keskityttävä voimakkaasti tuloksiin ja kannustimien luomiseen niille, jotka osoittavat sitoutumisensa uudistuksiin panemalla tehokkaasti täytäntöön liittymistä valmistelevan tuen ja edistymällä jäsenyysehtojen täyttämistä.
- (19) Siirtyminen komission suorittamasta liittymistä valmistelevien varojen suorasta hallinnoinnista liitteessä I lueteltujen tuensaajien toteuttamaan välilliseen hallintoihin olisi toteutettava asteittain ja kunkin tuensaajan valmiuksien mukaisesti. Tuessa olisi edelleen hyödynnettävä rakenteita ja välineitä, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi liittymistä valmistelevässä prosessissa.
- (20) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisen toimintansa vaikutukset. Tähän olisi päästävä huolehtimalla unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden keskinäisestä johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä sekä luomalla yhteisvaikutuksia unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien kanssa. Tähän kuuluu tapauksen mukaan myös johdonmukaisuus ja täydentävyys makrotaloudellisen rahoitusavun kanssa.
- (21) Jotta voitaisiin maksimoida yhdistettyjen toimien vaikutus yhteisen tavoitteen saavuttamiseen, tällä asetuksella olisi voitava edistää muiden ohjelmien toimia, kunhan rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia.
- (22) Tämän asetuksen mukaista rahoitusta olisi käytettävä Erasmus-ohjelman kansainväliseen ulottuvuuteen kuuluvien toimien rahoittamiseen, ja täytäntöönpanossa olisi noudatettava Erasmus-asetusta¹⁸.
- (23) Tähän asetukseen olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 322 artiklan

¹⁷ Viittaus päivitettävä: EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1. Sopimus on saatavilla osoitteessa http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_2013.373.01.0001.01.FIN&toc=OJ:C:2013:373:TOC

¹⁸ Uusi Erasmus-asetus.

nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseiset säännöt sisältyvät varainhoitoasetukseen, ja niissä vahvistetaan etenkin menettely talousarvion laatimiseen ja toteuttamiseen avustuksia, hankintoja, palkintoja, välillistä toteutusta, rahoitusapua, talousarviotukea, erityisrahastoja, rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita käyttäen sekä taloushallinnon henkilöstön toiminnan valvonta. SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla annetut säännöt koskevat myös unionin talousarvion suojaamista tilanteissa, joissa oikeusvaltion toteutumiseen jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa liittyy yleisiä puutteita, sillä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on olennaisen tärkeää moitteettoman varainhoidon ja EU:n rahoituksen tuloksellisuuden kannalta.

- (24) Tämän asetuksen mukaiset rahoituksen muodot ja täytäntöönpanomenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa toimien erityistavoitteet ja saada tuloksia, ottaen huomioon erityisesti tarkastuskustannukset, hallinnollinen rasitus ja arvioitu sääntöjen noudattamatta jättämisen riski. Harkittavia muotoja olisi oltava varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan mukaisesti kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttö sekä rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin.
- (25) Unionin olisi jatkettava yhteisten sääntöjen soveltamista ulkoisen toiminnan toteutukseen. Unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanosäännöt ja -menettelyt vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) [NDICI]. Yksityiskohtaisia lisäsäännöksiä olisi annettava varsinkin rajatylittävään yhteistyöhön sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen politiikanalaan liittyviä erityistilanteita varten.
- (26) Ulkoista toimintaa toteutetaan usein nopeasti muuttuvassa ympäristössä, mikä edellyttää jatkuvaa ja nopeaa mukautumista unionin kumppaneiden muuttuviin tarpeisiin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten ihmisoikeuksiin, demokratiaan ja hyvään hallintotapaan, turvallisuuteen ja vakauteen, ilmastonmuutokseen ja ympäristöön, sääntöjenvastaiseen muuttoliikkeeseen ja sen perimmäisiin syihin. Ennakoitavuuden periaatteen sovittaminen yhteen sen kanssa, että uusiin tarpeisiin on reagoitava nopeasti, edellyttää ohjelmien rahoituksen täytäntöönpanon mukauttamista. Jotta unionin kykyä vastata ennakoimattomiin tarpeisiin voitaisiin parantaa, tässä asetuksessa olisi säädettävä mahdollisuudesta soveltaa samanlaista joustoa kuin varainhoitoasetuksessa jo sallitaan muilla politiikan aloilla eli varainhoitovuodelta toiselle siirtämistä ja sidottujen varojen uudelleenkohdentamista, jotta voidaan varmistaa EU:n varojen tehokas käyttö niin EU:n kansalaisten kuin liitteessä I lueteltujen tuensaajienkin näkökulmasta ja näin maksimoida EU:n ulkoisiin toimiin käytettävissä olevat EU:n varat noudattaen samalla periaatetta, jonka mukaan unionin talousarvio vahvistetaan vuosittain.
- (27) Edeltäjänsä pohjalle perustuvan uuden Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan (EKKR+) olisi muodostettava integroitu rahoituspaketti, josta voidaan antaa maailmanlaajuisesti rahoitusta avustuksina, talousarviotakuina ja muina rahoitusvälineinä, myös liitteessä I luetelluille tuensaajille. Tämän asetuksen nojalla toteuttavia toimia olisi jatkossakin hallittava Länsi-Balkanin investointikehyksen avulla.
- (28) Ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä olisi tuettava EKKR+ -toimia ja IPA III -välineellä olisi katettava osa liitteessä I lueteltujen tuensaajien hyväksi toteutettavien toimien rahoitustarpeista, mukaan lukien makrotaloudellisen rahoitusavun lainat ja niistä aiheutuvat vastuut.

- (29) On tärkeää varmistaa, että rajatylittävän yhteistyön ohjelmat toteutetaan ulkoisen toiminnan ohjelmissa ja alueellista yhteistyötä koskevassa asetuksessa vahvistetun kehyksen mukaisesti. Tässä asetuksessa olisi vahvistettava erityiset yhteisrahoitusta koskevat säännökset.
- (30) Tämän asetuksen 8 artiklassa tarkoitetut vuotuiset tai monivuotiset toimintasuunnitelmat ja toimenpiteet ovat varainhoitoasetuksen mukaisia työohjelmia. Vuotuiset tai monivuotiset toimintasuunnitelmat koostuvat joukosta toimenpiteitä, jotka on koottu yhteen asiakirjaan.
- (31) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹⁹, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95²⁰, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96²¹ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939²² mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava tehokkain ja oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muuta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi tutkia petoksia ja muuta laitonta toimintaa, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371²³ mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tapauksen mukaan EPPOlle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet. Lisäksi liitteessä I lueteltujen tuensajien olisi raportoitava komissiolle viipymättä sääntöjenvastaisuuksista, mukaan lukien petokset, joista on tehty ensimmäinen hallinnollinen tai oikeudellinen päätelmä, ja pidettävä komissio ajan tasalla hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen etenemisestä. Koska tavoitteena on jäsenvaltioiden hyviin toimintatapoihin mukautuminen, raportoinnin olisi tapahduttava sähköisesti komission perustamaa sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmää käyttäen.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

²⁰ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

²¹ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

²² Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (32) Laajentumisen politiikkakehyksen muutosten tai liitteessä I lueteltuja tuensaajia koskevien merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat liitteissä II ja III lueteltujen temaattisten painopistealojen mukauttamista ja päivittämistä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (33) Komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, erityisesti välilliseen hallintoon liitteessä I lueteltujen tuensaajien kanssa liittyviä erityisehtoja ja rakenteita sekä maaseudun kehittämistukea koskevien säännösten osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²⁴] mukaisesti. Vahvistettaessa yhdenmukaisia edellytyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanolle olisi otettava huomioon aiemman liittymistä valmistelevan tuen hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta saadut kokemukset. Näitä yhdenmukaisia edellytyksiä olisi muutettava, jos tilanne sitä edellyttää.
- (34) Tällä asetuksella perustetulla komitealla olisi oltava toimivalta myös asetusten (EY) N:o 1085/2006²⁵ ja (EU) N:o 231/2014 mukaisten säädösten ja sitoumusten osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 389/2006²⁶ 3 artiklan täytäntöönpanon osalta.
- (35) Tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden ripeän soveltamisen varmistamiseksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan [X] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

²⁵ Neuvoston asetukset (EY) N:o 1085/2006, annettu 17 päivänä heinäkuuta 2006, liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82).

²⁶ Neuvoston asetukset (EY) N:o 389/2006, annettu 27 päivänä helmikuuta 2006, rahoitusvälineen perustamisesta Kyproksen turkkilaisen yhteisön taloudellisen kehityksen edistämiseksi ja Euroopan jälleenrakennusvirastosta annetun asetuksen (EY) N:o 2667/2000 muuttamisesta (EUVL L 65, 7.3.2006, s. 5).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan ohjelma 'liittymistä valmisteleva tukiväline', jäljempänä 'IPA III -väline'.

Asetuksessa vahvistetaan välineen tavoitteet, määrärahat kaudelle 2021–2027, unionin tuen muodot ja tuen antamista koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

'rajatylittävällä yhteistyöllä' yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden ja liitteessä I lueteltujen tuensaajien välillä, kahden tai useamman liitteessä I luetellun tuensaajan välillä tai liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja [NDICI-asetuksen] liitteessä I lueteltujen maiden ja alueiden välillä [ETC-asetuksen]²⁷ 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa esitetyn mukaisesti.

3 artikla

IPA III -välineen tavoitteet

1. IPA III -välineen yleistavoitteena on tukea liitteessä I lueteltuja tuensaajia, kun ne hyväksyvät ja toteuttavat sellaisia niiden vakautta, turvallisuutta ja vaurautta edistäviä poliittisia, institutionaalisia, oikeudellisia, hallinnollisia, sosiaalisia ja taloudellisia uudistuksia, joihin niiden on ryhdyttävä noudattaakseen unionin arvoja ja mukautuakseen asteittain unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin unionin jäsenyyttä silmällä pitäen.
2. IPA III -välineen erityistavoitteena on
 - a) vahvistaa oikeusvaltiota, demokratiaa, ihmisoikeuksien, perusoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamista, kansalaisyhteiskuntaa ja turvallisuutta sekä parantaa muuttoliikkeen hallintaa rajaturvallisuus mukaan lukien;
 - b) lisätä julkishallinnon tuloksellisuutta sekä tukea rakenneuudistuksia ja hyvää hallintotapaa kaikilla tasoilla;
 - c) sovittaa liitteessä I lueteltujen tuensaajien säännöt, normit, politiikat ja käytännöt yhteen unionin vastaavien kanssa sekä vahvistaa sovintoa, hyviä naapurussuhteita, ihmisten välisiä yhteyksiä ja viestintää;

²⁷ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä (COM(2018) 374 final).

- d) vahvistaa taloudellista ja sosiaalista kehitystä muun muassa parempien yhteyksien, aluekehityksen, maatalouden ja maaseudun kehittämisen sekä sosiaali- ja työllisyyspolitiikkojen avulla, vahvistaa ympäristönsuojelua, parantaa kykyä sietää ilmastonmuutosta, nopeuttaa siirtymistä vähähiiliseen talouteen ja kehittää digitaalitaloutta ja -yhteiskuntaa;
- e) tukea alueellista ja rajatylittävää yhteistyötä.
3. Liitteessä I lueteltujen tuensaajien tarpeisiin ja valmiuksiin sovitettujen tuen temaattiset, erityistavoitteiden mukaiset painopistealat esitetään liitteessä II. Liitteessä I lueteltujen tuensaajien välisen rajatylittävän yhteistyön temaattiset painopistealat esitetään liitteessä III. Kukin temaattinen painopisteala voi edistää useamman kuin yhden erityistavoitteen saavuttamista.

4 artikla

Talousarvio

1. Rahoituspuitteet IPA III -välineen toteuttamiselle kaudella 2021–2027 ovat 14 500 000 000 euroa käyvinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää [NDICI-asetuksen] 20 artiklan mukaisesti ohjelman toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen tukeen, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmät sekä liittymistä valmistelevan tuen seuraajaohjelman valmisteluun liittyvä toiminta.

5 artikla

Useita ohjelmia koskevat säännökset

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanossa on varmistettava yhdenmukaisuus, yhteisvaikutus ja täydentävyys unionin muiden ulkoisen toiminnan alojen ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen ja ohjelmien kanssa sekä kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus.
2. [NDICI-asetusta] sovelletaan tämän asetuksen nojalla toteutettavaan toimintaan siltä osin kuin siihen viitataan tässä asetuksessa.
3. IPA III -välineellä rahoitetaan asetuksen [Erasmus]²⁸ nojalla toteutettavia toimia. Kyseisten varojen käyttöön sovelletaan [asetusta (EU) Erasmus]. Sitä varten IPA III -välineen rahoitusosuus sisällytetään [NDICI-asetuksen] 11 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun yhtenäiseen suuntaa-antavaan ohjelmasuunnitteluasiakirjaan ja hyväksytään kyseisessä asetuksessa vahvistettua menettelyä noudattaen.
4. IPA III -välineen tukea voidaan antaa Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta²⁹, Euroopan sosiaalirahasto plussasta³⁰ ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta³¹ rahoitettaviin toimiin.

²⁸ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus” perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta (COM(2018) 367 final).

²⁹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (COM(2018) 372 final).

³⁰ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) (COM(2018) 382 final).

5. Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR)³² rahoitetaan liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja jäsenvaltioiden välistä rajatylittävää yhteistyötä koskevia ohjelmia tai toimenpiteitä. Komissio hyväksyy kyseiset ohjelmat ja toimenpiteet 16 artiklan mukaisesti. IPA-välineen rajatylittävän yhteistyön määrärahoista myönnettävä rahoitusosuus määritetään [ETC-asetuksen] 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti. IPA-välineen rajatylittävän yhteistyön ohjelmia hallinnoidaan [ETC-asetuksen] mukaisesti.
6. IPA III -välineestä voidaan rahoittaa monikansallista ja alueiden välistä yhteistyötä koskevia ohjelmia tai toimenpiteitä, jotka otetaan käyttöön ja toteutetaan asetuksen [ETC-asetus] mukaisesti ja joihin tämän asetuksen liitteessä I luetellut tuensaajat osallistuvat.
7. Muista unionin ohjelmista voidaan tarvittaessa rahoittaa tämän asetuksen nojalla 8 artiklan mukaisesti toteutettavia toimia, kunhan rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Tällä asetuksella voidaan rahoittaa myös muiden unionin ohjelmien nojalla toteutettavia toimenpiteitä, kunhan rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Tällöin kyseisiä toimia koskevissa työohjelmissa on määritettävä, mitä sääntöjä noudatetaan.
8. Komissio voi asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa sekä unionin rahoituksen johdonmukaisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi tai alueellisen yhteistyön edistämiseksi päättää ulottaa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ohjelmia ja toimenpiteitä koskevan osallistumiskelpoisuuden muihin kuin liitteessä I tarkoitettuihin maihin ja alueisiin, jos toteutettava ohjelma tai toimenpide on luonteeltaan maailmanlaajuinen, alueellinen tai rajatylittävä.

II LUKU

STRATEGINEN SUUNNITTELU

6 artikla

Politiikkakehys ja yleiset periaatteet

1. Laajentumisen politiikkakehys, jonka Eurooppa-neuvosto ja neuvosto ovat määritelleet, sopimukset, joilla luodaan oikeudellisesti sitova suhde liitteessä I lueteltuihin tuensaajiin, sekä asiaankuuluvat Euroopan parlamentin päätöslauselmat, komission tiedonannot tai komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteiset tiedonannot muodostavat yleisen politiikkakehyksen tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Komissio huolehtii tuen ja laajentumisen politiikkakehyksen välisestä johdonmukaisuudesta.

³¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (COM(2018) 392 final).

³² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (COM(2018) 372 final).

2. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa ohjelmissa ja toimissa valtavirtaistetaan ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu ja sukupuolten tasa-arvo ja otetaan soveltuvien osin huomioon kestävä kehityksen tavoitteiden³³ väliset kytkökset sellaisen yhdenmukaisen toiminnan edistämiseksi, jolla voidaan saada aikaan sivuhuötyjä ja saavuttaa useita tavoitteita johdonmukaisella tavalla.
3. Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja pyrkivät välttämään IPA III -välineestä myönnettävän tuen ja unionin, jäsenvaltioiden ja Euroopan investointipankin (EIP) myöntämän muun avun päällekkäisyyttä noudattaen vakiintuneita periaatteita, joilla lisätään operatiivista koordinoitua ulkoisen avun alalla ja yhdenmukaistetaan politiikkoja ja menettelyjä, erityisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskevia kansainvälisiä periaatteita³⁴. Koordinointi käsittää säännölliset kuulemiset, usein toistuvan tiedonvaihdon tukimenettelyn eri vaiheissa sekä tuen koordinoimiseksi järjestettävät osallistavat kokoukset, ja se on tärkeä osa unionin ja jäsenvaltioiden ohjelmasuunnittelua.
4. Lisäksi komissio toteuttaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarpeelliset toimenpiteet koordinoinnin ja täydentävyyden varmistamiseksi monenvälisten ja alueellisten järjestöjen ja yhteisöjen, kuten kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten, virastojen ja unionin ulkopuolisten avunantajien, kanssa.

III LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO

7 artikla

IPA-ohjelmasuunnittelukehys

1. IPA III -välineestä annettava tuki perustuu IPA-ohjelmasuunnittelukehykseen 3 artiklassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Komissio vahvistaa IPA-ohjelmasuunnittelukehyksen unionin monivuotisen rahoituskehysten voimassaoloajaksi.
2. IPA-ohjelmasuunnittelukehyksessä otetaan asianmukaisesti huomioon asiaankuuluvat kansalliset strategiat ja alakohtaiset politiikat.
Tuki kohdistetaan ja mukautetaan liitteessä I lueteltujen tuensaajien erityistilanteeseen ottaen huomioon jäsenyysehtojen täyttämiseksi tarvittavat lisätoimet ja tuensaajien valmiudet. Tuen laajuus ja intensiteetti eriytetään tarpeiden, uudistuksiin sitoutumisen ja uudistusten toteuttamisessa edistymisen mukaan.
3. Komissio hyväksyy IPA-ohjelmasuunnittelukehyksen täytäntöönpanosäädöksellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan soveltamista. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 16 artiklassa tarkoitettuna komitean tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Komissio hyväksyy rajatylittävää yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa koskevan ohjelmasuunnittelukehyksen [ETC-asetuksen] 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

³⁴ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

5. IPA-ohjelmasuunnittelukehys sisältää indikaattoreita, joilla arvioidaan edistymistä kehyksessä vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

8 artikla

Toteuttamistoimenpiteet ja -menetelmät

1. IPA III -välineen tuki toteutetaan varainhoitoasetuksen mukaisesti suoraan tai välillisesti hallinnoiden [NDICI-asetuksen] II osaston III luvussa tarkoitettujen vuotuisten tai monivuotisten toimintasuunnitelmien ja toimenpiteiden avulla. Tähän asetukseen sovelletaan [NDICI-asetuksen] II osaston III lukua 24 artiklan [osallistumiskelpoiset henkilöt ja yksiköt] 1 kohtaa lukuun ottamatta.
2. Tämän asetuksen nojalla toimintasuunnitelmia voidaan hyväksyä enintään seitsemän vuoden ajanjaksoksi.

9 artikla

Rajatyrittävä yhteistyö

1. Rahoituspuitteista enintään 3 prosenttia kohdennetaan alustavasti liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja jäsenvaltioiden välisiin rajatyrittävän yhteistyön ohjelmiin niiden tarpeiden ja painopistealojen mukaan.
2. Unionin yhteisrahoitusosuus kunkin painopistealan osalta voi olla enintään 85 prosenttia rajatyrittävän yhteistyöohjelman tukikelpoisista menoista. Teknisen tuen osalta unionin yhteisrahoitusosuus on 100 prosenttia.
3. Jäsenvaltioiden kanssa tehtävän rajatyrittävän yhteistyön ennakkomaksut määritetään työohjelmassa liitteessä I lueteltujen tuensaajien tarpeiden mukaisesti, ja ne voivat ylittää ETC-asetuksen 49 artiklassa esitetyn prosenttiosuuden.
4. Jos rajatyrittävän yhteistyön ohjelma keskeytetään [ETC-asetuksen] 12 artiklan mukaisesti, keskeytetyille ohjelmalle tästä asetuksesta myönnetyn tuen jäljellä oleva määrä voidaan käyttää minkä tahansa muiden tämän asetuksen nojalla tukikelpoisten toimien rahoittamiseen.

IV LUKU

TUKIKELPOISUUS JA MUUT ERITYISSÄÄNNÖKSET

10 artikla

Mahdollisuus saada rahoitusta IPA III -välineestä

1. Seuraavien maiden tarjoajat, hakijat ja ehdokkaat voivat saada rahoitusta IPA III -välineestä:

- a) jäsenvaltiot, tämän asetuksen liitteessä I luetellut tuensaajat, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolet ja [NDICI-asetuksen] liitteen I soveltamisalaan kuuluvat maat, sekä
- b) maat, joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua. Tämä mahdollisuus voidaan myöntää vähintään vuoden pituiseksi määräajaksi edellyttäen, että asianomainen maa soveltaa samoja kelpoisuusehtoja yksiköihin, jotka ovat peräisin unionista, ja yksiköihin, jotka ovat peräisin tämän asetuksen perusteella tukikelpoisista maista. Komissio päättää vastavuoroisesta rahoituksensaantimahdollisuudesta kuultuaan asianomaista tuensaajamaata tai asianomaisia tuensaajamaita.

V LUKU

EKKR+ JA TALOUSARVIOTAKUUT

11 artikla

Rahoitusvälineet ja ulkosuhdetoimien takuujärjestely

1. Liitteessä I luetellut tuensaajat voivat saada Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan (EKKR+) ja ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn rahoitusta [NDICI-asetuksen] II osaston IV luvussa säädetyn mukaisesti. Sitä varten IPA III -välineellä rahoitetaan [NDICI-asetuksen] 26 artiklassa tarkoitettua ulkosuhdetoimien takuujärjestelyä määrällä, joka on suhteutettu liitteessä I lueteltujen tuensaajien hyväksi tehtyihin investointeihin.

VI LUKU

SEURANTA JA ARVIOINTI

12 artikla

Seuranta, tarkastus, arviointi ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Tähän asetukseen sovelletaan seurantaa, raportointia ja arviointia koskevia [NDICI-asetuksen] II osaston V luvun säännöksiä.
2. Indikaattorit, joiden avulla seurataan IPA III -välineen toteutusta ja edistymistä 3 artiklassa vahvistettujen erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään tämän asetuksen liitteessä IV.
3. Jäsenvaltioiden kanssa tehtävässä rajatylittävässä yhteistyössä indikaattoreina käytetään [ETC-asetuksen] 33 artiklassa tarkoitettuja indikaattoreita.
4. Liitteessä IV tarkoitettujen indikaattoreiden lisäksi laajentumiskertomuksissa otetaan huomioon IPA III -tuen tuloskehys.
5. Varainhoitoasetuksen unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevan 129 artiklan soveltamisen lisäksi liitteessä I lueteltujen tuensaajien on osana välillistä hallinnointia raportoitava komissiolle viipymättä sääntöjenvastaisuuksista, mukaan lukien petokset, joista on tehty ensimmäinen hallinnollinen tai oikeudellinen

päätelmä, ja pidettävä komissio ajan tasalla hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen etenemisestä. Raportointi on toteutettava sähköisesti komission perustamaa sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmää käyttäen.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

13 artikla

Säädösvallan siirtäminen

Siirretään komissiolle valta antaa 14 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen liitteitä II, III ja IV.

14 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään 13 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 13 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

15 artikla

Täytäntöönpanoa koskevien lisäsääntöjen hyväksyminen

1. Erityiset säännöt, joilla luodaan yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle erityisesti liittymisvalmisteluja varten luotavien rakenteiden ja maaseudun kehittämistuen osalta, hyväksytään 16 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

16 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea (liittymistä valmistelevan tukivälineen komitea). Kyseinen komitea on [asetuksessa (EU) N:o 182/2011] tarkoitettu komitea.
2. Kun komitean lausunto on tarkoitus hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.
3. EIP:n tarkkailija osallistuu pankkia koskevien asioiden käsittelyyn komiteassa.
4. IPA III -komitea avustaa komissiota, ja sillä on myös toimivalta asetusten (EY) N:o 1085/2006 ja (EU) N:o 231/2014 mukaisten säädösten ja sitoumusten osalta sekä asetuksen (EY) N:o 389/2006 3 artiklan täytäntöönpanon osalta.
5. IPA III -komitealla ei ole toimivaltaa 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun Erasmus+ -ohjelman rahoituksen osalta.

17 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Sovelletaan [NDICI-asetuksen] 36 ja 37 artiklaa.

18 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Toimia voidaan tämän asetuksen estämättä jatkaa tai muuttaa niiden päättämiseen saakka noudattaen asetusta (EU) N:o 231/2014 [IPA II] ja asetusta (EY) N:o 1085/2006 (IPA), joita sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti. Näihin toimiin sovelletaan asetusta (EU) N:o 236/2014 seuraavan [NDICI-asetuksen] II osaston III luvun säännöksiä sen 24 artiklan 1 kohtaa lukuun ottamatta.
2. IPA III -välineen rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen tuen menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtymä IPA III -välineen ja sen edeltäjän, IPA II:n, nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.
3. Talousarvioon voidaan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen.

19 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan [...] [kahdentenkymmenentenä] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. **1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA**
 - 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
 - 1.2. Toimintalohko(t) (*ohjelmaklusteri*)
 - 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
 - 1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
 - 1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
 - 1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. **HALLINNOINTI**
 - 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
 - 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
 - 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. **EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET**
 - 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
 - 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
 - 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA III)

1.2. Toimintalohko(t) (*ohjelmaklusteri*)

Liittymistä valmisteleva klusteri

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

uuteen toimeen

uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen³⁵

käynnissä olevan toimen jatkamiseen

yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen.

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

Liittymistä valmistelevalla tukivälineellä (IPA III) edistetään EU:n laajempia tavoitteita, joita ovat vakauden, turvallisuuden ja vaurauden levittäminen unionille välittömällä naapurialueilla. Lisäksi jäsenvaltioiden ja tuensaajien läheisyys ja siitä johtuva koordinoinnin tarve tarkoittavat sitä, että tuensaajille annettava tuki auttaa EU:ta saavuttamaan omat kestäväan talouden elpymiseen, muuttoliikkeeseen, turvallisuuteen, energiahuoltoon, liikenteeseen, ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyvät tavoitteensa.

Laajentumisprosessi perustuu vakiintuneisiin kriteereihin sekä oikeudenmukaisiin ja tiukkoihin ehtoihin. Kutakin ehdokasta tai mahdollista ehdokasta arvioidaan sen omien ansioiden perusteella. Edistyksen arvioimisen ja puutteiden toteamisen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata ehdokkaita tai mahdollisia ehdokkaita jatkamaan välttämättömiä ja kauaskantoisia uudistuksia. Jotta laajentumisnäkymistä tulisi totta, ”perusasiat ensin” -periaatteesta on jatkossakin pidettävä tiukasti kiinni. Laajentumisprosessilla vahvistetaan rauhaa, demokratiaa ja vakautta Euroopassa, ja se antaa unionille paremman lähtökohdan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin. Laajentumisprosessin muutosvoima käynnistää laajentumiskumppaneissa kauaskantoisia poliittisia ja taloudellisia uudistuksia, jotka hyödyttävät myös koko unionia. Liittymisen eteneminen riippuu siitä, miten kukin hakija kunnioittaa unionin arvoja, ja hakijan valmiudesta toteuttaa tarvittavat uudistukset, joilla sen poliittinen, institutionaalinen, oikeudellinen, hallinnollinen ja taloudellinen järjestelmä saatetaan vastaamaan unionin sääntöjä, normeja, politiikkoja ja käytäntöjä.

Euroopan komissio esitti marraskuussa 2015 EU:n laajentumispolitiikan keskipitkän aikavälin strategian, joka on edelleen voimassa. Laajentumisagenda käsittää nykyisellään Länsi-Balkanin maat ja Turkin. Ehdokasmaista liittymisneuvottelut on aloitettu Turkin (2005), Montenegron (2012) ja Serbian (2014) kanssa. Entinen

³⁵ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Jugoslavian tasavalta Makedonia on ollut ehdokas vuodesta 2005 ja Albania vuodesta 2014. Bosnia ja Hertsegovina (jäsenyyshakemus helmikuussa 2016) ja Kosovo* (vakautus- ja assosiaatiosopimus voimaan huhtikuussa 2016) ovat mahdollisia ehdokkaita. Komissio suositti 17. huhtikuuta 2018 neuvostolle liittymisneuvottelujen aloittamista entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Albanian kanssa. Suosituksen perustana ovat näiden maiden jo saavuttama edistys ja valmiudet ylläpitää ja vauhdittaa myönteistä uudistumiskehitystä.

Euroopan komissio toisti Länsi-Balkanin maiden vakaat ja ansioihin perustuvat jäsenyyšnäkymät äskettäin antamassaan tiedonannossa *Uskottavat jäsenyyšnäkymät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille*. Se on vahva kannustusviesti koko Länsi-Balkanin alueelle ja osoitus EU:n sitoutumisesta niiden eurooppalaiseen tulevaisuuteen.

Komissio on pitänyt yllä avointa ja rakentavaa vuoropuhelua Turkin kanssa, ja se käyttää hyväkseen kaikki tilaisuudet korostaa, että Turkin ilmaisema sitoutuminen EU:hun liittymiseen edellyttää siihen tähtääviä toimenpiteitä ja uudistuksia. Komissio on myös halukas jatkamaan yhteyksiä Turkin kanssa useilla keskeisillä yhteisen edun mukaisilla aloilla, mukaan lukien kauppa- ja taloussuhteet, energia, liikenne, muuttoliike ja turvapaikka-asiat, ulkopolitiikka, turvallisuus ja terrorismin torjunta.

IPA III -välineellä olisi oltava selkeä asema uudessa Länsi-Balkanin strategiassa, ja siinä olisi otettava huomioon Turkin-suhteiden kehittyminen. IPA III vastaa uuden Länsi-Balkanin strategian tavoitteisiin, jotta voidaan maksimoida strategiassa esitettyjen lippulaiva-aloitteiden vaikutus, auttaa Länsi-Balkania muutosprosessissa seuraavalla ohjelmakaudella, toteuttaa vakaita talouden uudistusohjelmia, noudattaa kumppanikohtaisia suosituksia sekä fokuoitetuudelleen jäsenyyden edellyttämiin uudistuksiin.

Länsi-Balkanin strategiassa esitetään mahdollinen liittymisajankohta (2025), joka koskee ainakin joitakin ehdokkaita, jos kaikki edellytykset täyttyvät. Liittymistä edeltävinä vuosina tehtävien valmistelujen ja investointien tukemiseen on oltava käytettävissä varoja, joiden avulla voidaan muun muassa varmistaa asteittainen ja saumaton siirtyminen liittymistä edeltävästä vaiheesta jäsenvaltion asemaan ja kehittää tarvittavaa tuen vastaanottokykyä, erityisesti maatalous- ja koheesiopolitiikan osalta.

- 1.4.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

EU:n laajentumisen tukeminen on luontaisesti sellainen tehtävä, jota on parasta toteuttaa EU:n tasolla. On tehokkaampaa myöntää liittymistä valmistelevalle tukea yhdestä välineestä yksien kriteerien mukaisesti kuin monista lähteistä, mukaan lukien jäsenvaltioiden kansalliset talousarviot, erilaisten menettelyjen ja painopisteiden mukaisesti. Lisäksi EU:n poliittinen vaikutusvalta ja kerrannaisvaikutus antaa sille

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

yksittäisiä jäsenvaltioita enemmän auktoriteettia ja tarjoaa enemmän oikeusvarmuutta suhteissa kansallisten viranomaisten kanssa. Väline täydentää unionin laajentumispolitiikkaa tukemalla ehdokasmaiden tai mahdollisten ehdokkaiden poliittisia ja taloudellisia uudistuksia, ja sitä käytetään proaktiivisesti edistettäessä tuensaajahallitusten kanssa käytäviä neuvotteluja Kööpenhaminan kriteerien sekä vakautus- ja assosiaatiosopimusten ehtojen täyttämistä.

1.4.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Kymmentä ulkoisen toiminnan rahoitusvälinettä³⁶ koskevassa väliarviointikertomuksessa (joulukuu 2017)³⁷, jossa käsiteltiin myös liittymistä valmistelevaa tukivälinettä (IPA II), todettiin, että ulkoisen toiminnan rahoitusvälineet soveltuivat kaiken kaikkiaan hyvin tarkoitukseensa ja tavoitteiden saavuttamisesta oli positiivisia merkkejä.

Tarvittaisiin ainoastaan minimaalisia muutoksia, jotta IPA III -välineellä olisi selkeä asema uudessa Länsi-Balkanin strategiassa ja voitaisiin ottaa huomioon Turkin-suhteiden kehittyminen. Sen sijaan johdonmukaisuuden ja synergiaetujen varmistaminen laajassa välineessä, erityisesti temaattisen ja ohjelmasuunnittelun ulkopuolisen osan suhteen, edellyttää enemmän. Väline on aikaisemmin täydentänyt hyvin muita ulkoisen toiminnan rahoitusvälineitä, erityisesti demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä ja vakautta ja rauhaa edistävää välinettä, mutta koordinointi on sekä suunnittelu- että ohjelmointivaiheessa ollut riittämätöntä. IPAn ohjelmasuunnittelukausien ja laajan välineen ohjelmoitavien osien tiivis yhteensovittaminen lisäisi täydentävyyttä.

IPA III rakentuu seuraavien keskeisten poliittisten painopisteiden ympärille: oikeusvaltio, perusoikeudet ja hallintotapa; sosioekonominen kehitys; unionin politiikat ja säännöstö; ja sovinto, hyvät naapuruussuhteet ja alueellinen yhteistyö. Uudet haasteet, kuten muuttoliike, turvallisuus ja ilmastonmuutos, on myös otettava huomioon, ja ne olivat esillä jo IPA II -välineen yhteydessä.

Jotta IPA III voi vastata uusiin painopisteisiin ja hyödyntää saatua kokemusta, sitä on edelleen mukautettava laajentumispolitiikan viimeaikaisen kehityksen perusteella. Tämä edellyttää erityisesti tiivistä yhteyttä uuden Länsi-Balkanin strategian tavoitteisiin. Näin voidaan maksimoida strategiassa esitettyjen lippulaiva-aloitteiden vaikutus, auttaa Länsi-Balkanin muutosprosessissa seuraavalla kaudella, toteuttaa vakaita talouden uudistusohjelmia ja fokuksitua uudelleen jäsenyyden edellyttämiin uudistuksiin. Määrärahoja pitäisi voida kohdentaa joustavammin, jotta voidaan ottaa huomioon odottamattomat tai uudet painopisteet ja se, miten maat edistyvät EU:hun liittyvissä uudistuksissa. Toteutusta on nopeutettava, erityisesti ensimmäisinä vuosina, jotta sopimusten tekoon ja toteutukseen ei synny rakenteellisia pullonkauloja ja voidaan vähitellen päästä eroon nykyisistä viipeistä. Koska

³⁶ Kyseiset kymmenen välinettä ovat kehitysyhteistyön rahoitusväline (DCI), Euroopan kehitysrahasto (EKR), Euroopan naapuruusväline (ENI), liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA II), vakautta ja rauhaa edistävä väline, demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen rahoitusväline, kumppanuusväline, väline ydinturvallisuuden liittyvää yhteistyötä varten, Grönlantia koskeva päätös ja yhteinen täytäntöönpanoasetus.

³⁷ Väliarviointikertomus (COM(2017) 720) final perustui kymmeneen valmisteluasiakirjaan. Jokainen valmisteluasiakirja koski yhtä välinettä (ks. luettelo seuraavassa alaviitteessä) ja siitä tehtyä riippumatonta arviointia. Väliarviointikertomus, valmisteluasiakirjat ja riippumattomat arvioinnit ovat nähtävissä seuraavassa osoitteessa: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

budjettimäärärahat ovat rajalliset, IPA III -välineen avulla on edelleen lisättävä kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden kumppaneiden (myös yksityisen sektorin) mahdollisuuksia tukea erityisesti kilpailukykyä ja osallistavaa kasvua tai rahoittaa laajamittaisia infrastruktuuri-investointeja. Yleistä tulosten seurantakehystä on vahvistettava ja yksinkertaistettava.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Ohjelmalla pyritään täydentämään monia unionin ohjelmia, kuten sisäisten politiikkojen ohjelmia ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä. Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston sekä yhteisen maatalouspolitiikan kanssa on edelleen synergiaetuja, kun tuensaajakumppania valmistellaan tulevan unionin rahoituksen vastaanottoon ja hallinointiin.

InvestEU-rahaston, EU:n sisäisiä politiikkoja varten luodun uuden investointivälineen ja liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) on oltava keskenään johdonmukaisia, jotta EU:n jäsenhokkaiden ja mahdollisten jäsenhokkaiden mahdollisuudet hyödyntää uutta rahastoa säilyvät ja mahdollisesti lisääntyvät seuraavan monivuotisen rahoituskehysten puitteissa.

1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2021.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)³⁸

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- julkisoikeudellisille yhteisöille
- sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

IPA III -välineen tuki pannaan täytäntöön varainhoitoasetuksen mukaisesti suoraan tai välillisesti hallinnoiden vuotuisten tai monivuotisten toimintasuunnitelmien ja toimenpiteiden avulla. Koska kumppanimaat sopeutuvat vielä IPA II -välineen muutoksiin ja IPA II -välineen ohjelmien toteutus on vasta varhaisessa vaiheessa, jatkuvuus olisi turvattava niin pitkälti kuin mahdollista. Vahva tulosperusteisuus olisi säilytettävä, mutta sitä olisi yksinkertaistettava, jotta valvonta ja raportointi olisi helpompaa ja jotta se antaisi todellisia kannustimia tuensaajille.

Saatujen kokemusten pohjalta IPA III tukeutuu edelleen monenlaisiin kumppaneihin, kuten kansallisiin viranomaisiin, kansainvälisiin järjestöihin, jäsenvaltioiden virastoihin ja organisaatioihin, kansalaisyhteiskunnan järjestöihin, kansainvälisiin rahoituslaitoksiin ja kehityspankkeihin tilanteissa, joissa niillä on selvää lisäarvoa.

³⁸ Tarkemmat kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Euroopan komission seurantajärjestelmä on tärkeä osa yleistä tulosten seurantakehystä, joka perustuu erityistavoitteisiin ja vastaaviin indikaattoreihin. Seurantajärjestelmässä keskitytään entistä enemmän tuloksiin.

Seurantaan osallistuu komission henkilöstöä ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Vastuuhenkilöt EU:n edustustoissa ja päätoimipaikassa seuraavat jatkuvasti hankkeiden ja ohjelmien toteuttamista, mahdollisuuksien mukaan myös menemällä paikan päälle. Seurannan avulla saadaan arvokasta tietoa edistymisestä, ja vastuuhenkilöt voivat havaita todelliset ja potentiaaliset pullonkaulat ja tehdä nopeasti tarvittavia korjauksia.

Lisäksi riippumattomille ulkopuolisille asiantuntijoille annetaan tehtäväksi arvioida EU:n ulkoisia toimia monien täydentävien järjestelmien avulla. Arviointien avulla voidaan lisätä vastuuvollisuutta ja parantaa käynnissä olevia toimia. Niissä otetaan myös huomioon aiemmat kokemukset, joiden pohjalta tulevia politiikkoja ja toimia voidaan kehittää. Seurannassa käytettävät välineet ovat linjassa kansainvälisesti tunnustettujen OECD:n kehitysapukomitean arviointikriteerien ja parempaan sääntelyyn tähtäävän Euroopan komission lähestymistavan kanssa.

Komissio auttaa myös tuensaajamaita kehittämään omia seurantavalmiuksiaan. Jos komissio hallinnoi tukea tuensaajan puolesta, komissiolla on päävastuu seurannasta. Toisaalta, jos tuensaajat hallinnoivat tukea omalla vastuullaan (välillinen hallinnointi), komissiolla on lähinnä valvontarooli ja päävastuu on tuensaajalla.

Hanketason seurannassa arvioidaan edistymistä suunnitelmiin verrattuna erityisesti seuraavilla osa-alueilla: i) julkiset hankinnat / avustusten myöntäminen ja ii) tulosten aikaansaaminen. Vastuuhenkilöiden toimintaa tukee myös tulospainotteinen seurantajärjestelmä (ROM), joka tuottaa lyhyen laatuksauksen otoksesta toimia. Riippumattomat ROM-asiantuntijat antavat arvion hankkeen vahvuuksista ja heikkouksista ja laativat suosituksia siitä, miten tuloksellisuutta voidaan lisätä.

Toimiala- ja ohjelmatasolla seurantakomiteat, joita hallinnoidaan tuensaajien edustajien ja komission yhteispuheenjohtajuusjärjestelyin, tarjoavat foorumin edistymisen arvioinnille. Näiden komiteoiden toimintaa tukevat seurantaraporttien ja arviointien tulokset. Niillä on tärkeä tehtävä varmistaa, että rahoitusavun toteuttaminen otetaan asianmukaisesti huomioon politiikkaa koskevassa vuoropuhelussa ja että komitean päätelmät ja suositukset johtavat järjestelmällisesti jatkotoimenpiteisiin.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

IPA III -välineen tuki pannaan täytäntöön varainhoitoasetuksen mukaisesti suoraan tai välillisesti hallinnoiden vuotuisten tai monivuotisten toimintasuunnitelmien ja toimenpiteiden avulla. Hallinnointitapa valitaan sen perusteella, minkätyyppinen ohjelma ja kumppani on kyseessä. Jäsenvaltioiden kanssa tehtävää alueellista yhteistyötä hallinnoidaan yhteistyössä niiden kanssa noudattaen Euroopan alueellista yhteistyötä koskevaa asetusta. Siksi tässä asetuksessa ei ole säädetty hallinnoinnista

yhteistyössä. Perustavanlaatuisia muutoksia IPA II -välineeseen verrattuna ei ole, sillä IPA II -ohjelmien toteuttaminen on vielä varhaisessa vaiheessa. Sen vuoksi jatkuvuus olisi turvattava niin pitkälti kuin mahdollista.

Saatujen kokemusten perusteella EU tukeutuu edelleen monenlaisiin kumppaneihin, kuten kansallisiin viranomaisiin, kansainvälisiin järjestöihin, jäsenvaltioiden virastoihin ja organisaatioihin, kansalaisyhteiskunnan järjestöihin, kansainvälisiin rahoituslaitoksiin ja kehityspankkeihin tilanteissa, joissa niillä on selvää lisäarvoa.

Välilliseen hallintointiin kumppanimaiden kanssa kannustetaan jatkossakin ohjelmissa, joissa tuensaajia valmistellaan rakennerahastojen hallintointiin, erityisesti maatalouden ja maaseudun kehittämisen alalla. Siirtyminen komission suorittamasta liittymistä valmistelevien varojen suorasta hallinnoinnista tuensaajien toteuttamaan välilliseen hallintointiin toteutetaan asteittain ja kunkin liitteessä luetellun tuensaajan valmiuksien mukaisesti. Tuessa hyödynnetään edelleen rakenteita ja välineitä, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi liittymistä valmistelevassa prosessissa.

IPA III -välineeseen sisällytetään kaikki varainhoitoasetuksessa säädetyt rahoitusvälineet ja -tavat (avustukset, hankinnat, palkinnot, EU:n erityisrahastojen rahoitusosuudet, alakohtainen talousarviotuki, rahoitusvälineet ja talousarviotakuut).

IPA III -välineessä rahoitusta annetaan [uuden varainhoitoasetuksen] 125 artiklan mukaisesti mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistetuissa muodoissa käyttämällä kertakorvauksia, yksikkökustannuksia ja kiinteitä määriä tukikelpoisten kustannusten korvaamiseen sekä rahoitusta, joka ei perustu kustannuksiin.

Naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto (PO NEAR) on ottanut käyttöön sisäisiä valvontaprosesseja, joiden tarkoituksena on varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja asianmukaisuuteen liittyvien riskien riittävä hallinta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja kyseisten maksujen luonne.

- PO NEARin yleinen valvontaympäristö.

PO NEARin toimintaympäristö on monimutkainen ja riskialtis:

Yleisesti ottaen riskitaso on kumppanimaissa poliittisten, institutionaalisten, hallinnollisten ja sosiaalisten olosuhteiden vuoksi korkea (joissakin muita korkeampi). Riskianalyysia on nyansoitava kumppanin perusteella.

- Maantieteellisesti hajautunut toiminta kattaa noin 25 maata, ja edustustot hallinnoivat varoja PO NEARin puolesta.
- Toimien ja niihin liittyvien rahoitustoimien suuri määrä.
- Hallinnoitavana kaksi päärahoitusvälinettä edeltäjineen. Kaikilla eri oikeusperusta ja täytäntöönpanosäännöt. Myös muita rahoitusvälineitä (temaattiset budjettikohdat) edelleendelegoitu muista pääosastoista.
- Toimia toteuttamassa monenlaisia kumppaneita (IPAn tuensaajamaat, yksityiset yritykset, yhteisöt, joille on siirretty tehtäviä, kansalaisjärjestöt).
- Rahoitusmuotojen ja rahoituksen toteutustapojen moninaisuus (hankkeisiin perustuva lähestymistapa, talousarviotuki, alakohtainen lähestymistapa, välillinen hallintointi IPAn tuensaajakumppaneiden tai sellaisen yhteisön kanssa, jolle tehtäviä on siirretty, rahoituksen yhdistäminen, erityisrahastot, hallintointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa rajatylittävässä yhteistyössä jne.).

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

PO NEARin arviointi- ja varmistustoiminta perustuu valvontapyramidiin, jonka avulla virheiden havaitseminen eri tasoilla riittää varmistamaan, että jäännösvirhetaso jää alle tavoitellun 2 prosentin kynnsarvon.

- (1) Ensimmäisen tason etukäteisvalvontaan (ennen edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksyntää) kuuluu kaikkien operatiivisten ja rahoitustapahtumien tiukka valvonta ja tarkistukset pääosaston rahoitusketjujen pohjalta erittäin kattavia ja yksityiskohtaisia tarkistuslistoja käyttäen. Tällä tavoin merkittävä osa virheistä voidaan ehkäistä, havaita ja korjata.
- (2) Maksupyyntöihin liittyvä pakollinen menojen todentaminen: tuensaajan esittämissä sopimusperusteisissa asiakirjoissa nimenomaisesti edellytetään menojen todentamista: PO NEAR noudattaa varainhoitoasetusta, jonka mukaan maksupyyntöihin on liitettävä ulkopuolisen tarkastajan laatima menoja koskeva tarkastusraportti.
- (3) Riskeihin perustuvat tarkastukset: PO NEAR tekee kunkin vuoden alussa hanketason riskinarvioinnin, jonka perusteella laaditaan tarkastussuunnitelma. Näin valvontaan saadaan lisäkerros, jonka edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä aktivoi havaitessaan erityisiä riskejä. Tällöin voidaan tehdä tilintarkastuksia, järjestelmätarkastuksia ja näiden yhdistelmiä (täysimittaisia tarkastuksia, joissa annetaan tarkastuslausunto) tai kansainvälisten järjestöjen tekemiä tarkastuksia (sovittuja menettelyjä, joissa valvonta on tiukasti määritetty sopimuksissa (esim. rahoituksesta ja hallinnosta tehdyt puitesopimukset, FAFA) eivätkä tarkastajat anna ”lausuntoa” vaan ”kertomuksen havaituista tosiseikoista”).
- (4) ROM on väline, jonka avulla voidaan raportoida EU:n rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien tuloksista. Siinä on neljä arviointikriteeriä (merkityksellisyys, tehokkuus, tuloksellisuus ja kestävyys). Järjestelmän tarjoamia perustietoja voidaan hyödyntää, kun tehdään hankkeen/ohjelman tasolla päätöksiä tulevasta seurannasta/arvioinnista/tarkastuksesta ja hallinnoinnista.
- (5) Arvioinnit ovat järjestelmällisiä ja objektiivisiä, ja niitä tehdään käynnissä olevista tai päättyneistä hankkeista, ohjelmista tai poliitikoista, niiden muodosta, toteutuksesta ja tuloksista. Arviointeja tekevät yleensä riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat, jotka tutkivat tiettyä toimenpidettä käyttäen määriteltyjä kriteerejä, kuten merkityksellisyys, tehokkuus, tuloksellisuus, kestävyys, johdonmukaisuus ja EU:n lisäarvo (OECD:n kehitysapukomitean arviointikriteerien ja parempaan sääntelyyn tähtäävän Euroopan komission lähestymistavan mukaisesti).
- (6) Paikalla tehtävät tarkastukset: Paikalla tehtävät tarkastukset täydentävät seuranta. Niillä varmistetaan, että sopimusten/hankkeiden suoritteet, kuten myös laillisuuteen ja asianmukaisuuteen liittyvät näkökohdat, todennetaan asianmukaisesti paikalla, ja saadaan näin tukea toiminnan asianmukaisuuden hyväksynnälle tai saadaan tuensaajamaan kanssa suoritettavassa välillisessä hallinnoinnissa lisävarmuus siitä, että seuranta- ja valvontatoimiin, joita kansalliset viranomaiset tai yhteisöt, joille tehtäviä on siirretty, kohdistavat

hyväksytyihin maksuihin, voidaan luottaa. Paikalla tehtäviin tarkastuksiin voi riskinarvioinnin perusteella kuulua myös sopimuksellinen/taloudellinen ulottuvuus, ja tässä tapauksessa niissä voi olla mukana sekä operatiivista henkilöstöä että sopimuksiin ja taloushallintoon perehtynyttä henkilöstöä.

- (7) Yhteisöjen kanssa suoritettavan välillisen hallinnon pilariarviointi: PO NEAR voi siirtää tehtäviä yhteisöille, joista joko PO NEAR tai muut komission yksiköt ovat tehneet ns. pilariarvioinnin. Näiden yhteisöjen on täytettävä varainhoitoasetuksessa määritetyt vaatimukset.
- (8) Järjestelmätarkastukset välillisessä hallinnossa tuensaajamaan kanssa: Näissä tarkastuksissa käytetään joko komission henkilöstöä tai ulkoisia toimeksisaajia.
- (9) Komissio saa todisteet siitä, että puitesopimuksessa määrätyt vaatimukset on täytetty, erityisesti tarkastusviranomaisille annetun lisätuen ansiosta. Kansallisten järjestelmien ja alajärjestelmien rakenteesta ja luotettavuudesta annetaan lausuntoja. Vuonna 2017 PO NEAR teki tuensaajamaan kanssa suoritettavan välillisen hallinnon tarkastuksia (ja/tai jatkotoimenpiteitä) kaikissa niissä viidessä maassa, jotka osallistuvat välilliseen hallintoihin. Ulkopuolinen tarkastusyritys, jonka kanssa tehtiin sopimus vuonna 2016, viimeisteli tieto- ja viestintätekniikkaa koskevan rajoitetun tarkastelun kaikissa viidessä maassa. Näiden tarkastelujen seurauksena on valmisteltu tieto- ja viestintätekniikan toimintasuunnitelmat.
- (10) Valvontakäynnit edustustoihin: johtajataso väline. Näillä käynneillä edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä saa varmuuden varojen käytön asianmukaisuudesta ja käsityksen edustustojen valmiuksista hallinnoida EU:n ulkoista apua ja saavuttaa tavoitteensa. Kussakin edustustossa käydään 2–4 vuoden välein.
- (11) Sisäisen tarkastuksen toimiala ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin: valvontaa suorittavat myös ulkopuoliset tarkastuselimet – sisäisen tarkastuksen toimiala ja tilintarkastustuomioistuin – joiden työn tulokset auttavat vahvistamaan pääosaston valvontajärjestelmää. Sisäisen tarkastuksen toimialan ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamat tarkastukset – tuloksellisuustarkastukset ja tarkastuslausumat – ovat myös hyödyllisiä välineitä, jotka tukevat varmuuden saamista. Tarkastuslausuman yhteydessä tilintarkastustuomioistuin antaa vuosittain arvion todennäköisimmästä virhetasosta, joka kuvaa selvästi valvontajärjestelmien toimintaa.
- (12) Paikallisjärjestelmän validointi: Budjettipääosasto, joka toimii komission tilinpitäjän lukuun, arvioi kaikkien operatiivisten pääosastojen, myös PO NEARin, paikallisjärjestelmien toiminnalliset tietotekniikkanäkökohdat ja menettelylliset seikat. Näin varmistetaan, että tiedot, jotka valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät toimittavat, ovat luotettavia. Nämä arvioinnit suoritetaan varainhoitoasetuksen 68 artiklan ja sen soveltamissääntöjen 56 artiklan nojalla. Vaikka nämä testit tehdään ensisijaisesti siksi, että tilinpitäjä saa varmuuden tilien oikeellisuudesta, myönteinen validointiraportti antaa myös PO NEARin johdolle jonkinasteisen varmuuden siitä, että raportissa käsitellyt järjestelmät ovat rakenteeltaan riittäviä ja toimivat suunnitellulla tavalla. Budjettipääosasto arvioi vuonna 2017 PO NEARin paikallisjärjestelmät arvioidakseen ja vahvistaakseen saamiset ja rahoitusvälineistä takaisin saatavat varat.

- (13) Kirjanpidon laaduntarkastus: PO NEAR tekee kirjanpidon laaduntarkastuksen vuosittain varmistaakseen, että sen vuositilinpäätös ja sen osuus Euroopan komission konsolidoidusta tilinpäätöksestä antaa oikean ja riittävän kuvan sen taloudellisesta toiminnasta.
- (14) Käsikirjat/Oppaat ja henkilöstön koulutus: PO NEAR järjestää säännöllisesti koulutusta henkilöstölleen päätoimipaikassa ja edustustoissa, erityisesti yhteistyöpäivien sekä taloushallinnon ja operatiivisen toiminnan päälliköiden kokouksien yhteydessä tai alueellisissa seminaareissa. Uusi menettelykäsikirja (Manual of Procedures) valmistui henkilöstön käyttöön alkuvuodesta 2017.
- (15) Jäännösvirhetaso: Jäännösvirheet ovat virheitä, joita ei ole estetty, havaittu ja korjattu käytössä olevan valvontakehyksen avulla/puitteissa. Jäännösvirhetason mittaamista tukevalla työllä pyritään määrittämään virheet, joita ei ole havaittu sisäisen valvonnan järjestelmän keinoin, ja päättelemään, onko järjestelmä tehokas.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

I. Valvonnan kustannukset/hyödyt PO NEARissa

Uuden IPA-välineen osalta ehdotettu valvontajärjestely ei poikkea merkittävästi nykyisen tukivälineen valvontajärjestelystä. Tämän vuoksi sen kustannusrakennekin on samanlainen.

Valvontakustannusten odotetaan pysyvän vuonna 2017 entisellään (vuoden 2017 hintoina):

PO NEARille aiheutuvien valvontakustannusten on arvioitu olevan 89 miljoonaa euroa vuonna 2017. Arvio perustuu henkilöstömenoihin, jotka liittyvät sisäiseen valvontaan, sekä arviointi- ja tarkastusmenoihin.

Henkilöstökustannukset ovat arviolta 74 miljoonaa euroa, ja niissä ovat mukana suorat, välilliset ja yleiskustannukset. Laskelma perustuu virkamiesten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrään päätoimipaikassa ja virkamiesten, sopimussuhteisten toimihenkilöiden ja paikalta palkattujen toimihenkilöiden määrään edustustoissa. Määrä on kerrottu budjettipääosastosta saadulla tiedolla keskimääräisistä kustannuksista käyttäen kullekin yksikölle määritettyä jakoperustetta. Jakoperuste määritetään laskemalla, kuinka paljon aikaa kussakin yksikössä käytetään valvontatoimiin. Valvonta määritellään varainhoitoasetuksen 2 artiklan mukaisesti: 'valvonnalla' tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan riittävä varmuus toimien tehokkuudesta, vaikuttavuudesta ja taloudellisuudesta, raportoinnin luotettavuudesta, varojen ja tietojen turvaamisesta, petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisystä, havaitsemisesta, korjaamisesta ja seurannasta, sekä tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja asianmukaisuuteen liittyvien riskien riittävästä hallinnasta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne. Valvontaan voivat kuulua erilaiset tarkastukset sekä ensimmäisessä virkkeessä kuvailtujen tavoitteiden saavuttamista koskevien politiikkojen ja menettelyjen täytäntöönpano. Tässä valvontakulujen laskelmassa on otettu huomioon ainoastaan komission kulut.

Valvonnan kustannukset suhteessa valvottujen varojen arvoon vuonna 2017 olivat 2,9 prosenttia.

Myös valvonnan kustannusten absoluuttista määrää tarkasteltaessa on otettava huomioon valvonnasta saatava hyöty (moitteeton varainhoito, joka näkyy alhaisena, alle 2 prosentin jäännösvirhetasona) ja valvonnan määrälliset taloudelliset hyödyt, jotka ovat yhteensä 189 miljoonaa euroa.

Laskelma ei sisällä kustannuksia, joita kansallisille järjestelmille aiheutuu IPAn välillisestä hallinnoinnista vastaavissa maissa. On huomattava, että merkittävä osuus tällaisten järjestelmien perustamisen edellyttämistä investoinneista ja koulutuskustannuksista rahoitetaan IPAn toimintamenoista.

II. PO NEARin virhetaso

Lainsäädäntöehdotukset sisältävät tässä vaiheessa tavoitteen, jonka mukaan virhetason olisi oltava 2 prosentin olennaisuusrajan alapuolella.

Arvio PO NEARin jäännösvirhetasosta

PO NEAR on kehittänyt tavan arvioida valvontakehyksen tuloksellisuutta. Se muodostaa tärkeän osan pääjohtajan käytössä olevista tiedoista, kun tämä allekirjoittaa vahvistuslausuman.

Tämän indikaattorin avulla on tarkoitus arvioida pääosaston tärkeintä valvontatavoitetta ja toimia mittarina jäännösvirheille, joita ei havaita yleisen valvontajärjestelmän avulla. Jäännösvirhetason on pysyttävä alle 2 prosentissa kaikista tarkasteltavista tapahtumista.

Jäännösvirhetasoa koskeva selvitys perustuu otokseen (rahayksikköön perustuva otanta), jossa poimintaväli on vähintään 720 ja perusjoukkona syyskuun 2016 ja elokuun 2017 välisenä aikana päätetyt sopimukset. PO NEARin ohjelmien monivuotinen luonne otetaan tässä menetelmässä huomioon, sillä mainittuna ajanjaksona päätetyt sopimukset, jotka on otettu huomioon rahayksikköön perustuvassa otannassa, on hyväksytty useiden vuosien aikana.

Vuonna 2017 pääosaston jäännösvirhetaso (0,67 %) oli erittäin tyydyttävä. Tämä on vahva merkki siitä, että kaikilla pääosaston tasoilla käyttöön otettu valvontapyramidi on toimiva.

Vuoden 2017 jäännösvirhetaso on seuraava:

Euroopan naapuruusvälineen virheet:	0,65 %
IPAn virheet (ilman tuensaajamaiden välillisesti hallinnoimia varoja):	0,90 %
IPAn virheet (tuensaajamaiden välillisesti hallinnoimat varat):	0,36 %
PO NEAR	0,67 %

Virheiden ylä- ja alaraja

Virheiden painotettu yläraja on 2,33 % ja alaraja 0,06 %. Tämä tarkoittaa, että voidaan todeta 95 prosentin varmuudella, että virhetaso jää näiden rajojen väliin.

Virheiden yläraja muodostuu seuraavasti:		
	Virheiden yläraja	Painotettu
Euroopan naapuruusväline	2,25 %	1,55 %
IPA	2,62 %	0,55 %
tuensaajamaiden välillisesti hallinnoimat varat	2,31 %	0,23 %
Yhteensä		2,33 %

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suoja-toimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategiaan sisältyvät

Koska ympäristöön, jossa PO NEAR IPA-maissa toimii, liittyy riskejä, järjestelmissä on varauduttava siihen, että tapahtumiin liittyy sääntöjenvastaisuuksia, ja kehitettävä tehokkaat menetelmät niiden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että PO NEARin toteuttamassa sääntöjen noudattamista koskevassa valvonnassa pidetään tärkeimpänä komission henkilöstön tekemiä tapahtumien ennakkotarkastuksia ja välillisesti hallinnoitujen maksujärjestelmien järjestelmällisiä järjestelmätarkastuksia (samanaikaisesti toteutetaan myös jälkivalvontaa ja -tarkastuksia), mikä menee huomattavasti pidemmälle kuin mitä varainhoitoasetuksessa vaaditaan. Sääntöjen noudattamista koskeva PO NEARin valvonta muodostuu mm. seuraavista tekijöistä:

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet

- Tukea hallinnoivalle henkilöstölle annettava peruskoulutus petoksiin liittyen
- Opastus PO NEARin menettelykäsikirjaa käyttämällä
- Vuotuinen prosessi, johon kuuluu varoja välillisesti hallinnoivien tuensaajamaiden hallinnointi- ja valvontajärjestelmien tarkastaminen, mukaan lukien arviointi, jolla varmistetaan, että EU:n varoja hallinnoivilla viranomaisilla on käytössään asianmukaiset petostentorjuntatoimenpiteet petosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi varojen hallinnoinnissa
- tuensaajakumppanin käytössä olevien petostentorjuntamekanismien ennakkoarviointi osana julkisen varainhoidon arviointia ehtona budjettituen saamiselle (ts. aktiivinen sitoutuminen petosten ja korruption torjuntaan, pätevät valvontaviranomaiset, tuomioistuineläytöksen riittävät valmiudet sekä tehokkaat toiminta- ja seuraamusmekanismit)
- Kaikkien kansallisten hankintasopimusten ennakkovalvonta Valvonnasta vapautetut kansalliset järjestelmät täyttävät tiukat hallinnointi- ja valvontakriteerit

Havaitsemista helpottavat ja korjaavat toimenpiteet

- Komission henkilöstön tekemät tapahtumien ennakkotarkastukset
- Sisäiset ja ulkoiset, myös Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät tarkastukset
- Jälkitarkastukset ja takaisinperintä

Jos sääntöjenvastaisuuden epäillä on olevan tahallista (petos), PO NEARilla on käytössään mm. seuraavia muita toimenpiteitä:

- maksujen eräpäivän lykkäys ja huomautus
- erityistarkastukset (tapauskohtainen tai rikostekninen tarkastus)
- varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä
- sopimuksen soveltamisen keskeyttäminen tai päättäminen
- poissulkemismenettely
- kansallisten rahastojen rahoituspyyntöjen lykkääminen.

PO NEAR toteuttaa omaa petostentorjuntastrategiaansa, jonka se on laatinut OLAFin menetelmien perusteella. Sitä on päivitetty vuonna 2016, ja se on hyväksytty vuosiksi 2016–2017.

Petostentorjuntastrategian yleiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Petostentorjuntaverkosto, tiedonkeruu ja ohjaus: luodaan OLAFin yhteyspisteiden verkosto PO NEARin sisälle sekä kerätään tietoja ja laaditaan tilastoja OLAFin tapauksista, jotka koskevat pääosastoa.
- Johdon raportointi ja suhteet EU-sidosryhmiin: luodaan ylimmän johdon tasolla ja komission tasolla säännölliset petostentorjuntaa koskevat raportointiketjut, kehitetään tätä varten raportointivälineet ja koordinoidaan PO NEARin ja OLAFin välisiä suhteita.
- Tietoisuuden lisääminen, menettelyt ja asiakirjojen hallinnointi: lisätään PO NEARin henkilöstön tietoisuutta petoksista esim. lisäämällä osaamista ja valmiuksia, joita tarvitaan, kun tehdään petosten ehkäisemiseen ja havaitsemiseen tähtääviä tarkastuksia, ja kehitetään petoksista raportointia koskevia menettelyjä ja ohjeistusta sekä petosten torjuntaa koskevia tulosindikaattoreita hallintosuunnitelmaa varten.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehityksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)

Moni- vuotisen rahoitus- kehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero Otsake 6		JM/EI- JM ³⁹	EFTA- mailta ⁴⁰	ehdokas- mailta ⁴¹	kolman- silta mailta
Otsake 6	16 01 Liittymistä valmisteleva tuki – Hallintomenot	EJM	EI	EI	EI	EI
Otsake 6	16 02 Liittymistä valmisteleva tuki – Toimintamäärärahat	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
Otsake 6	16 02 01 Tuki oikeusvaltioperiaatteen, demokratian, kansalaisyhteiskunnan, perus- ja ihmisoikeuksien, muuttoliikkeen hallinnan, rajavalvonnan ja turvallisuuden vahvistamiseen	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
Otsake 6	16 02 02 Tuki julkishallinnon tuloksellisuuden, rakenneuudistusten ja hyvän hallintotavan vahvistamiseen	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
Otsake 6	16 02 03 Tuki sääntöjen, normien, politiikkojen ja käytäntöjen yhdenmukaistamiseen unionin vastaavien kanssa	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
Otsake 6	16 02 04 Tuki taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen vahvistamiseen	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
Otsake 6	16 02 05 Tuki alueelliseen ja rajatylittävään yhteistyöhön	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ

³⁹ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁴⁰ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁴¹ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokkaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin⁴²

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	6	NAAPURIALUEET JA MUU MAAILMA
---	----------	-------------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEEN- SÄ
Toimintamäärärahat	Sitoumukset	(1)	1 899,300	1 938,665	1 978,014	2 018,145	2 058,259	2 100,355	2 143,433		14 136,171
	Maksut	(2)	94,239	337,482	591,552	995,238	1 460,304	1 589,081	1 678,593	7 389,681	14 136,171
Ohjelman määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁴³	Sitoumukset = maksut	(3)	49,700	50,335	50,986	51,855	52,741	53,645	54,567		363,829
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1 +3	1 949,000	1 989,000	2 029,000	2 070,000	2 111,000	2 154,000	2 198,000		14 500,000
	Maksut	=2 +3	143,939	387,817	642,538	1 047,093	1 513,045	1 642,726	1 733,160	7 389,681	14 500,000

⁴² Kokonaiskustannukset eivät ehkä täsmää pyöristämisen vuoksi.

⁴³ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohtat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	7	”HALLINTOMENOT”
---	----------	------------------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEEN- SÄ
Henkilöresurssit		41,128	41,950	42,789	43,645	44,518	45,408	46,316		305,755
Muut hallintomenot		3,532	3,602	3,674	3,748	3,823	3,899	3,977		26,255
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	44,659	45,552	46,464	47,393	48,341	49,307	50,294		332,010

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	1 993,659	2 034,552	2 075,464	2 117,393	2 159,341	2 203,307	2 248,294		14 832,010
	Maksut	188,598	433,369	689,002	1 094,486	1 561,386	1 692,033	1 783,454	7 389,682	14 832,010

3.2.2. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN- SÄ
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	41,128	41,950	42,789	43,645	44,518	45,408	46,316	305,755
Muut hallintomenot	3,532	3,602	3,674	3,748	3,823	3,899	3,977	26,255
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7, välisumma	44,659	45,552	46,464	47,393	48,341	49,307	50,294	332,010

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät ⁴⁴								
Henkilöresurssit	41,750	42,585	43,436	44,305	45,191	46,095	47,017	310,379
Muut hallintomenot	7,950	7,750	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	53,450
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät, välisumma	49,700	50,335	50,986	51,855	52,741	53,645	54,567	363,829

YHTEENSÄ	94,359	95,887	97,450	99,248	101,082	102,953	104,861	695,839
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

⁴⁴ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.2.1. Henkilöressurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöressusseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöressusseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa	199	199	199	199	199	199	199
EU:n ulkopuoliset edustustot	50	50	50	50	50	50	50
Epäsuora tutkimustoiminta							
Suora tutkimustoiminta							
• Ulkopuolinen henkilöstö: (kokoaikaiseksi muutettuna) ⁴⁵							
Otsake 7							
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimipaikassa	25	25	25	25	25	25
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	8	8	8	8	8	8
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat ⁴⁶	– päätoimipaikassa	97	97	97	97	97	97
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	482	482	482	482	482	482
Epäsuora tutkimustoiminta							
Suora tutkimustoiminta							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	861	861	861	861	861	861	861

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Rahoitustuen suunnittelu, ohjelmointi, hallinnointi ja seuranta.
Ulkopuolinen henkilöstö	Rahoitustuen suunnittelu, ohjelmointi, hallinnointi ja seuranta.

⁴⁵ Sopimussuhteiset toimihenkilöt; paikalliset toimihenkilöt; kansalliset asiantuntijat; vuokrahenkilöstö; nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁴⁶ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN SÄ
Rahoittamiseen osallistuva taho								
Ulkopuolisen tahon rahoitusosuudella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - vaikutukset omiin varoihin
 - vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴⁷						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Momentti							

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

⁴⁷ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.